

SIEKIAMA, KAD LIETUVA TAPTŲ JAV DUJŲ VARTAIS

Lapkričio 11-ąją Europos Parlamente (EP) Briuselyje EP nario Antano Guogos organizuojamame susitikime siekiama įtikinti JAV dujų milžinę „Cheniere“ Lietuvai pirmai Europoje tiekti dujas.

Prie bendro stalo apie suskystintų gamtinių dujų (SGD)

rinką regione diskutuos aukšti Lietuvos, Latvijos, Estijos, taip pat Europos Komisijos energetikos pareigūnai, industrijos įmonių vadovai. Susitikimas vyks Lietuvos europarlamentaro A. Guogos kartu su energetikos naujienų portalu „Natural Gas Europe”

ir geopolitinių studijų centru „Geopolitika” organizuojamoje konferencijoje „SGD terminalai - energetinio saugumo regione pokyčių garantai” („LNG terminals - game changers for regional energy security”).

„Lietuva turi aktyviai kurti

2014-ųjų spalio 27 d., Klaipėdos uostą pasiekė Suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) terminalo laivas-saugykla „Independence”. Kartu su „Independence” į Lietuvos dujų rinką pirmą kartą istorijoje atplaukė saugumas ir konkurencija.

veidas.lt

ES IR IRANO SANTYKIAI PASIEKĖ SVARBŲ ETAPĄ

Teheranas, lapkričio 7 d. (ELTA). Po to, kai liepos mėnesį tarp galingiausių pasaulio valstybių ir Irano buvo pasiektas susitarimas dėl šios šalies branduolinės programos, santykiai tarp Irano ir Europos Sąjungos (ES) pasiekė „lemtingą etapą”, šeštadienį lankydamasis Teherane teigė Europos Parlamento (EP) pirmininkas Martinas Šulcas (Martin Schulz), praneša „EUBusiness”.

„Mes pasiekėme susitarimo vykdymo etapą, po kurio gali atsiverti durys ekonominiam bendradarbiavimui ir teigiamai ekonomikos plėtrai”, - sakė M. Šulcas per spaudos konferenciją Teherane, kurioje dalyvavo ir Irano parlamento pirmininkas Ali Laridžanis (Ali Larijani).

ES spalį pranešė parengusi teisinį reglamentavimą, kuris panaikintų sankcijas, nukreiptas prieš Iraną, kai tik

šis apribotų savo branduolinę programą.

ES apie tai paskelbė netrukus po to, kai JAV prezidentas Barakas Obama (Barack Obama) nurodė JAV valdžiai imtis veiksmų nutraukti sankcijas prieš Iraną.

JAV ir ES sankcijos Iranui pasirodė esančios labai skausmingos, milijardinės vertės šalies turtas buvo įšaldytas užsienyje, dėl ko nuo naftos gavybos priklausomam Iranui trūko investicijų ir technologijų.

M. Šulcas Teherane lankėsi vienos dienos vizito Irano parlamento kvietimu. Tai pirmasis M. Šulco vizitas Irane.

Per spaudos konferenciją jis teigė, kad Iranas turi lemiamą vaidmenį regioniniam stabilumui, ypač Sirijoje.

Irano ir Vakarų valstybių atstovai spalį dalyvavo Vienoje surengtose derybose dėl situacijos Sirijoje ir siekė išspręsti ketverius metus ten

vykstantį konfliktą. Sirijos valdžia ir opozicija susitikime nedalyvavo.

Iranas ir Rusija remia Sirijos prezidentą Bašarą al Asadą (Bashar al-Assad), o

SGD rinką regione. Noriu pristatyti Lietuvą, kaip šalį, kuri pirma gali priimti JAV dujas. Tokio rezultato turime siekti visais politiniais lygiais. Bendromis jėgomis turime įrodyti, kad Lietuva geba formuoti ES energetikos politiką. Tai sritis, kurioje privalome visų - nacionalinių ar europinių politikų, atsakingų pareigūnų, įmonių ir kitų suinteresuotų pusių - pajėgomis siekti, kad Klaipėdos suskystintų dujų terminalas būtų iki galo išnaudojamas”, - renginio tikslus pristatė Lietuvos europarlamentaras.

Pasak jo, JAV planai nuo kitų metų pradžios eksportuoti dujas į Europą padarys perversmą SGD rinkose visame pasaulyje. „Šis žingsnis pakeis viso žemyno geopolitinę situaciją, nes Rusijai gresia iškristi iš dominuojamų pozicijų Europos dujų rinkoje. Turime istorinį šansą tapti JAV dujų vartais ES. Klaipėdos terminalas buvo statytas priimti dujas, o dabar jas eksportuoja”, - papildė A. Guoga. Europarlamentaro teigimu, Lietuvai be galo svarbu plėsti alternatyvius energijos tiekimo būdus ir neatsilikti nuo naujausių techninių energijos užtikrinimo sprendimų.

Šiuo metu Lietuva stengiasi surasti tiekėją ir tikisi sulaukti gero pasiūlymo iš „Cheniere”. JAV energetikos

sekretorius Ernestas Monizas (Ernest Moniz) yra skelbęs, kad JAV turi ambicijų pasivyti Katarą, šiuo metu didžiausią SGD eksportuotoją pasaulyje. Kataras eksportuoja per 100 mlrd. kub. m. dujų. Didžiausias SGD terminalas JAV bus „Cheniere” terminalas Luizianos valstijoje.

Konferencijoje kartu su Lietuvos atstovais diskutuos EP ITRE (Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos) komiteto pirmininkas ir buvęs EP pirmininkas Jėžis Buzekas (Jerzy Buzek), JAV bendrovės „Cheniere Supply & Marketing” prezidentas Žanas Abitebulas (Jean Abiteboul), Europos Komisijos energetikos direktorato Tiekimo saugumo departamento vadovas Stefanas Muzeris (Stefan Moser), Lietuvos, Latvijos bei Estijos energetikos politikos atstovai, „LitGas” vadovas Dominykas Tučkus ir „Klaipėdos nafta” vadovas Mantas Bartuška. Į renginį atvyks ir Kroatijos energetikos politikos pareigūnai. Kroatija perima Lietuvos patirtį SGD terminalų srityje.

Renginys EP organizuojamas dar prieš Europos Komisijai paskelbiant europinę SGD terminalų strategiją, taip pat prieš svarbią SGD terminalų konferenciją, vykšiančią Ženevoje lapkričio antroje pusėje. **ELTA**

Vakarų valstybės reikalauja jo atsistatydinimo.

Irano parlamento pirmininkas A. Laridžanis per šeštadienio susitikimą su M. Šulcu teigė, kad „kaltės dėl

ypač opių regioninių problemų suvertimas vienam žmogui yra strateginė klaida”. Jis pridūrė, kad „vertėtų sukurti planą, kaip pašalinti teroristinius judėjimus iš regiono”.

Po to, kai liepos mėnesį tarp galingiausių pasaulio valstybių ir Irano buvo pasiektas susitarimas dėl šios šalies branduolinės programos, santykiai tarp Irano ir Europos Sąjungos (ES) pasiekė „lemtingą etapą”, lapkričio 7 d. lankydamasis Teherane teigė Europos Parlamento (EP) pirmininkas Martinas Šulcas (Martin Schulz). Nuotraukoje (iš kairės): M. Šulcas ir Irano parlamento pirmininkas Ali Laridžanis (Ali Larijani).

EPA-ELTA nuotr.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Kauno technologijos universiteto rektorius Petras Baršauskas pristatė naują dviejų Kaune veikiančių universitetų jungimosi iniciatyvą – iki 2018 m. numato susijungti Kauno technologijos ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetai. Kaip pabrėžia P. Baršauskas, susijungimas leis konsoliduoti mokslo ir studijų išteklius, kelti kokybę ir tapti matomais tarptautiniu mastu, rašoma Švietimo ir mokslo ministerijos pranešime spaudai. Švietimo ir mokslo ministrės Audronės Pitrenienės sudaryta darbo grupė iki 2016 m. kovo 1 d. įvertins valstybinių universitetų studijų ir mokslinės veiklos specializacijos kryptis ir parengs rekomendacijas, kaip konsoliduoti aukštojo mokslo išteklius. Darbo grupę sudaro Švietimo ir mokslo ministerijos, rektorių, mokslininkų, studentų, darbdavių, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo atstovai bei socialiniai partneriai.

Jei Lietuvoje prasidėtų kariniai veiksmai ar užkluptų ekstremali situacija, turėtų būti pradedama masinė evakuacija iš vienos savivaldybės į kitą ar net kitą valstybę. Vyriausybei teikiama atnaujinta tvarka, kaip tai turėtų vykti. Pasak Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Civilinės saugos valdybos viršininko Jūrio Targonskio, patikslinimų prireikė dėl pasikeitusios geopolitinės situacijos, o didžiausia problema tikslinant evakuacijos tvarką buvo bendradarbiavimas tarp institucijų. Numatyta, kad evakuacija turėtų rūpintis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, Kalėjimų departamentas, Sveikatos apsaugos ministerija ir policija. Patikslinimams turėtų pritarti vyriausybė.

Nuo lapkričio 1 dienos bus baudžiama už automobilių ridos duomenų klastojimą, automobilius parduodantys asmenys privalės nurodyti duomenis apie transporto priemonės trūkumus ir patirtas avarijas. Seimui priėmus Baudžiamojo kodekso pataisas, už automobilio odometro duomenų klastojimą grės piniginė bauda, areštas arba laisvės atėmimo bausmė iki dviejų metų. Atsakomybė už ridos klastojimą bus taikoma tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims. Nuo lapkričio 1 dienos transporto priemonių pardavėjai pirkimo-pardavimo sutartyje taip pat privalės nurodyti automobilio defektus ir trūkumus vairo, stabdžių, apšvietimo, dujų išmetimo ir keleivių pasyvios bei aktyvios saugos sistemose. Pardavėjas sutartyje privalės nurodyti visus eismo įvykius, kurių metų automobilis buvo apgadintas jam būnant savininku, taip pat išvardyti žinomus eismo įvykius, į kuriuos transporto priemonė buvo patekusi prieš tai.

Klestinti šešėlinė rinka Lietuvoje gali sumažėti - tai padaryti leistų tinkamai parinkti ir įdiegti skaitmeniniai sprendimai, tvirtina ekspertai. Seimo Informacinės visuomenės plėtros komiteto pirmininko Mindaugo Basčio teigimu, šešėlinė rinka Lietuvoje nuo ekonominės krizės laikų nuosekliai mažėja - nelegalių tabako gaminių rinkos dalis per pastaruosius metus sumažėjo nuo 28 proc. iki 20 proc. Europolo atstovas Hovardas Pagas (Howard Pag), pabrėždamas šešėlinės rinkos problematiką, kaip pavyzdį pateikė cigarečių kontrabandą, kurią Jungtinės Tautos tiesiogiai sieja su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu. Koalicijos prieš nelegalią prekybą (angl. CAIT) atstovo Eriko Leken (Eric Leken) nuomone, akcizinių prekių žymėjimo ir atsekamumo sistemos yra vienas efektyviausių technologinių sprendimų šių gaminių kontrabandai mažinti.

Antikonstitucine veikla įtariami veikėjai ir vėl kelia galvas. Vos prieš pusmetį sulaukęs bylos už antikonstitucinę veiklą, prorusiškomis pažiūromis garsėjantis veikėjas Vaidas Lekstutis internete paskelbė žinią, kad karas su Rusija yra neišvengiamas. Ir tai esą geriausia „priemonė sunormalizuoti žmogaus norus ir pasaulėžiūrą”. Po viešosios įstaigos „Būkime vieningi” vėliava susivienijusios bendraminčių grupelės vedlys vos prieš dieną sulaukė dar vieno ikiteisminio tyrimo. Šį kartą jam iškelta byla už viešą pritarimą tarptautiniams nusikaltimams. V.Lekstutis sovietų trėmimus pavadino „išvežimu į gryną orą, prasivėdinimui”. Klaipėdos apygardos prokuratūra žaibiškai sureagavo į dienraščio „Klaipėda” prokuratūrai pateiktą informaciją ir pradėjo ikiteisminį tyrimą. „Pradėjome ikiteisminį tyrimą pagal nusikalstamos veikos požymius, numatytus Baudžiamojo kodekso 170 straipsnio antroje dalyje - dėl viešo pritarimo SSRS vykdytam Lietuvos gyventojų genocidui socialinio tinklo „Facebook” grupės „Būkime vieningi” paskyroje”, - tikino Klaipėdos apygardos vyriausiasis prokuroras Simonas Minkevičius.

Švenčionių rajone Lietuvos ir Baltarusijos pasieniečiai surengė sėkmingą nelegalių migrantų sulaikymo operaciją. Ignalinos rinktinės pareigūnams įkliuvo 6 vietnamiečiai, Baltarusijos pareigūnams - 10 pažeidėjų iš tos pačios Azijos valstybės. Iš viso šiemet pasieniečiai sulaukė 361 nelegalų migrantą iš Vietnamo, neteisėtai patekusį į Lietuvą.

ELTA, „Klaipėda”

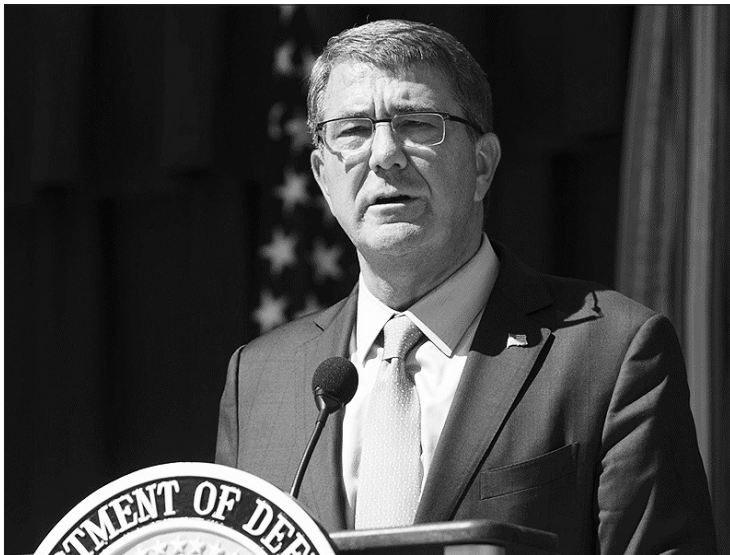
RUSIJA KELIA GRĖSMĘ PASAULIO TVARKAI

Vašingtonas, lapkričio 8 d. (ELTA). Šeštadienį kalbėdamas R. Reigano nacionalinės gynybos forume, Jungtinių Amerikos Valstijų gynybos sekretorius Eštonas Karteris (Ashton Carter) pareiškė, kad Rusija kelia grėsmę tvarkai pasaulyje, priminę apie jos invaziją į Ukrainą ir atsainias kalbas branduolinių ginklų tema.

Anot pareigūno, JAV gynybos institucijos ieško naujų, kūrybingų būdų Rusijai atgrasyti ir apsaugoti JAV sąjungi-ninkes. Apie tai praneša AP.

E. Karteris tvirtina, kad Rusija savo veiksmais jūroje, ore, kosmose ir kibernetinėje erdvėje meta rimtų iššūkių.

„Labiausiai nerimą kelia tai, kad Maskvos „žvanginimas” branduoliniais ginklais kelia klausimų dėl Rusijos lyderių prisiimtų įsipareigojimų laikytis strateginio stabilumo, dėl normų negerbimo branduolinių ginklų naudojimo klausimais ir dėl to, ar Rusija tikrai gerbia tą didelį atsargumą, kurį pademonstravo

Jungtinių Amerikos Valstijų gynybos sekretorius Eštonas Karteris (Ashton Carter). *europel.fr*

branduolių ginklų amžiaus lyderiai”, - kalbėjo JAV gynybos sekretorius.

Jis taip pat apkaltino Rusiją keliant problemų Europoje ir Artimuosiuose Rytuose.

„Europoje Rusija jau pažeidė Ukrainos ir Gruzijos suverenitetą ir aktyviai bando įbauginti Baltijos šalis. Tuo metu Sirijoje Rusija į labai pavojingą ugnį pila dar daugiau alyvos, užtęsdama pilietinį karą šalyje, kuris ekstremizmą,

su kuriuo Rusija teigia kovojanti, tik dar labiau skatina”, - kalbėjo JAV pareigūnas.

Tokios E. Karterio pastabos yra, ko gero, pačios griežčiausios buvusios JAV šaltojo karo varžovės atžvilgiu.

Be to, JAV gynybos sekretorius pareiškė susirūpinimą dėl augančios Kinijos įtakos ir jos karinės galios, nors jo pastabos Kinijai neprilygo griežtiems žodžiams Rusijos atžvilgiu.

PERŽIŪRINT RUSIJAI PRITAIKYTAS SANKCIJAS BUS ATSIŽVELGTA Į MINSKO SUTARTIES SĄLYGAS

Briuselis, lapkričio 4 d. (ELTA). Europos Vadovų Tarybos (EVT) pirmininkas Donaldas Tuskas (Donald Tusk) trečiądienį pareiškė, kad Rusija nesilaiko Minsko taikos sutarties sąlygų, todėl Europos Sąjunga (ES) į tai atsižvelgs metų pabaigoje peržiūradama Rusijai pritaikytas sankcijas, skelbia „Reuters”.

„Akivaizdu, kad Minsko sutartys kol kas nėra visiškai įgyvendintos. Į tai turės

būti atsižvelgta per ateinantį ES sankcijų peržiūrėjimą”, - „Twitter” paskyroje nurodė D. Tuskas.

ES šalys sutarė, kad ekonominės sankcijos Rusijai liks galioti, kol nebus visiškai įgyvendinta Ukrainos paliaubų sutartis. Iki 2015 metų galo Ukraina privalo atgauti visišką rytinės šalies sienos kontrolę.

Rusijai pritaikytų sankcijų galiojimas baigiasi 2016

metų sausio 31 dieną, tačiau Bendrija gali nuspręsti jas pratęsti.

EVT pirmininkas taip pat atmetė spekuliacijas, esą ES galėtų sušvelninti sankcijas Rusijai mainais į Maskvos paramą kovojant su „Islamo valstybe” ir sprendžiant konfliktą Sirijoje.

„Tai būtų ne tik amoralu, bet ir neveiksminga”, - „Twitteryje” pridūrė D. Tuskas.

JAV IR PIETŲ KORĖJA NEKETINA TOLERUOTI ŠIAURĖS KORĖJOS PROVOKACIJŲ

Seulas, lapkričio 2 d. (ELTA). Pirmadienį JAV ir Pietų Korėjos gynybos vadovai paragino Šiaurės Korėją baigti visas veiklas, susijusias su šalies branduoline programa, ir pareiškė netoleruosiantys jokių karinių Pchenjano provokacijų, skelbia „Reuters”.

JAV gynybos sekretorius Eštonas Karteris (Ashton Carter) ir Pietų Korėjos gynybos ministras Han Min Ku (Han Min-koo)

pareiškė „didelį susirūpinimą” dėl Šiaurės Korėjos ketinimo išbandyti tolimojo nuotolio raketas ir atlikti branduolinius bandymus, teigiama bendrame pranešime, pasirodžiusiame po jų susitikimo.

Anot E. Karterio, tokie Šiaurės Korėjos veiksmai rodo, kad ši šalis vis dar kelia grėsmę pusiasalio ir regiono saugumui. Toks JAV gynybos sekretoriaus pareiškimas yra

VENGRIJAI UŽDARIUS SIENĄ, Į KROATIJĄ ATVYKO 307 TŪKST. PABĖGĖLIŲ

Zagrebas, lapkričio 2 d. (ELTA). Kroatijos policija pranešė, kad iš viso šalį kirta 307 tūkst. pabėgėlių ir migrantų, išaugus jų srautui iš kaimyninių Balkanų šalių, skelbia AP.

Vukovaro policijos atstovas Domagojus Dzigumovičius pirmadienį nurodė, kad 8 400 žmonių pasiekė Kroatiją vien šį sekmadienį. Ši diena buvo viena iš sunkiausių nuo rugsėjo

16-osios, kai Vengrija uždarė sieną su Serbija ir migrantai buvo priversti keliauti per Kroatiją.

Tuo metu Slovėnijos pareigūnai pranešė, kad sekmadienį ir pirmadienį ryte į šalį traukiniais atvyko 8 500 žmonių. Iš viso nuo spalio 17 d., kai Vengrija taip pat uždarė sieną su Kroatija, Slovėniją pasiekė daugiau kaip 126 tūkst. migrantų.

IŠGELBĖJO PER 1 400 PABĖGĖLIŲ

Atėnai, lapkričio 2 d. (ELTA). Graikijos pakrančių sargyba teigia šį savaitgalį išgelbėjusi daugiau kaip 1 400 žmonių per 39 atskiras paieškų ir gelbėjimo operacijas Egėjo jūros rytuose, skelbia AP.

Į Europą nuo konfliktų ir skurdo bėgančių žmonių skaičius nemažėja, nepaisant blogejančių oro sąlygų. Savaitgalį Egėjo jūra buvo itin nerami.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005
E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštui užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nepausdiname.

TRAGEDIJA, KURIOS NETURĖJO BŪTI

Gal žemė pradėjo greičiau suktis, kad įvykiai joje keičiasi taip sparčiai, jog dažnai nespėjame priprasti ir perprasti nei kas įvyko, nei kodėl... Ką tik aptarinėjome migrantų, plūstančių į Europos Sąjungą, sukeltą krizę, vėliau patraukė dėmesį olandų paskelbti Malaizijos Boeing'o žūties ekspertizės rezultatai, paskui stebėjome Rusijos karinius veiksmus Sirijoje, nuo kurių šiek tiek atitolome, kai prieš pat Vėlinės pasaulį supurtė žinia: virš Sinajaus pusiasalio sudužo Rusijos avialinijų „Kogalymavia“ lėktuvas „Airbus 321“, gabenęs 224 žmones. Spalio 31 d. rytą pakilęs iš Egipto, Šarm el Šeicho, orlaivis ore neišbuvo nei pusvalandžio, kai pasiekęs devynių su puse kilometrų aukštį subyrėjo ore... Tai baisi tragedija, akimirksniu nusinešusi 138 moterų, 62 vyrų ir 17 vaikų gyvybes. Šios nelaimės akivaizdoje tarsi ištirpo ankstesnieji neigiami požiūriai ir nesutarimai tarp žmonių. Tačiau ši nelaimė – ne priežastis pamiršti ankstesnes lėktuvų katastrofas.

Viena iš jų – 2010 metų balandžio 10 dieną prie Smolensko įvyko precedento neturinti lėktuvo „TU – 154M“ katastrofa – tuomet žuvo kone visas Lenkijos politinis elitas su Prezidentu Lechu Kaczynskiui priešakyje (lėktuvu taip pat skrido Prezidento žmona, ginkluotųjų pajėgų generalinio štabo vadas generolas Franciszekas Gagoras, užsienio reikalų viceministras Andrzejus Kremeris, paskutinis Lenkijos prezidentas tremtyje Ryszardas Kaczorowskis, Lenkijos Seimo pirmininko pavaduotojas Jerzy Szmajdzinski, Senato pirmininko pavaduotojas Krzysztofą Putra, Lenkijos tautos atminties instituto pirmininkas Janusz Kurytyka, Nacionalinio saugumo biuro viršininkas Aleksandras Szczygla, Lenkijos kariuomenės lauko vyskupas divizijos generolas Tadeusz Ploskis, Lenkijos kariuomenės ortodoksų ordinaras arkivyskupas brigados generolas Mironas Chodakowski, taip pat Lenkijos nacionalinio banko vadovas Sławomiras Skrzypekas, įstatymų leidėjos Izabela Jaruga Nowacka ir Jolanta Szymanek-Deresz, valstybės sekretorius Paweł Wypychas, prezidento kanceliarijos vadovas Władysław Stasiak, valstybės sekretoriaus pavaduotojas Mariusz Handzlikas, Kovos ir kančių paminklų apsaugos tarybos sekretorius Andrzej Przewoznikas, partijos „Teisė ir teisingumas“ (PiS) deputatai Przemysław Gosiewski ir Zbigniew Wassermannas ir kiti).

Duodamas interviu Lenkijos laikraščiui „Gazeta Polska“, Jungtinių Valstijų karinių oro pajėgų generolas Valteris Žajko pareiškė, jog tai nebuvo atsitiktinė nelaimė. Pasak jo, tai buvo nusikalstama piktadarystė, įvykdyta su neišpasakytu pasitikėjimu savimi, tai buvo pasityčiojimas iš Lenkijos nepriklausomybės ir suvereniteto, antausis visai pasaulinei bendruomenei. Rusai ne kartą ėmėsi tokių teroristinės veiklos metodų – netgi pačioje Maskvoje, Čekėnijoje, ne kartą yra nužudę valstybių vadovus. Kąkada jie be jokių sąžinės skrupulų bandė nužudyti netgi popiežių Joną Paulių II, tad kas jiems reikė pasiekti į aną pasaulį keliasdešimt paprastų mirtingųjų?

Generolo nuomone, katastrofos priežastys (tiksliau – pretekstas) aiškios kaip diena: absoliuti dauguma Lenkijos vi-

„ISLAMO VALSTYBĖS“ PASISPARDYMAI PRIEŠ GALĄ

Teroristų kamuojamame pasaulyje yra ir teigiamų poslinkių. Vienas jų – laikas. Jis dirba, pavyzdžiui, tokių ekstremalaus teroro sąjūdžių, kaip „Islamo valstybė“ (IS), nenaudai. Taip bent įsitikinęs Scottas Stewartas, JAV nevyriausybinių strateginių tyrimų instituto „Stratfor“ analitikas. Jeigu jis teisus, būtų tai labai gera žinia.

Tačiau kuo jis tą savo nuomonę grindžia?

Prieš metus, – pradeda straipsnį instituto svetainėje S. Stewartas, – virtinė partizaninių išpuolių, kuriuos surengė bevardžiai džihadistai Vakaruose, pasiekė savo viršūnę – ligi tol neregėtai dažną ir kraują stingdantį žiaurumą.

Atrodo, kad jaunuosius teroristus įkvėpė „Islamo valstybės“ atstovas Abu Muhamadas al-Adnanis, 2014-ųjų rugsėjį juos paraginęs štai kaip: „išsirinkite netikintį amerikietį, prancūzą ar bet kokį jų sąjungininką. Sudaužykite jam galvą akmeniu, papjunkite jį peiliu, pervąžiukite jį mašina, numeskite jį nuo aukštos vietos, pasmaukite ar nunuodykite jį“.

Ir to islamistų atstovas reikalavo rašte, pavadintame: „Viešpats nuolatos Tave stebi“.

Tą patį mėnesį „Islamo valstybės“ leidžiamame žurnale „Dabiq“ paskelbta, jog „nužudęs net ir tik vieną netikintį, jį, muhadžidas džiaugsis akistata su Viešpačiu. Kiekvienas musulmonas turėtų išeiti iš namų, surasti kryžieivį ir jį nužudyti“.

„Svarbu taip pat, kad nu-

žudymas būtų priskirtas IS rėmėjams, paklususiems jos įsakymams. Tai lengva padaryti anonimiškai. Kitaip, kryžievių žiniasklaida tokius išpuolius pavaizduos kaip atsitiktinius nužudymus“.

O „kryžievių valstybėmis“ laikraštis įvardijo „kiekvieną šalį, įstojusią į aljansą prieš IS, visų pirma – Jungtines Amerikos Valstijas, Jungtinę Karalystę, Prancūziją, Australiją, Vokietiją. Taip pat reikia taikyti į kryžievių valstybių piliečius, kur jie bebūtų randami“.

Tokių „pamokymų“ sukelta smurto banga tęsėsi iki 2014 m. pabaigos ir 2015 m. pradžios, džihadistams rengiant išpuolius Australijoje ir Prancūzijoje gruodį, tada „Charlie Hebdo“ žudynes Paryžiuje sausį ir išpuolius Kopenhagoje vasarį.

Tačiau po to išpuoliai ėmė retėti, džihadistai kažkodėl liovėsi kas mėnesį smogę bent po vieną, o kartais net ir kelis kartus. Scotto Stewarto nuomone, tai reiškia, jog ano rudens ir žiemos smurto protrūkiai buvo greičiau anomalija, nei besivystančios šurprios tendencijos pradžia.

Jei taip, tai gerai. Bet vis dėlto: kodėl džihadistinių išpuolių dažnumas ne tik liovėsi augęs, bet ir mažėja?

Aišku, kad čia vaidmenį suvaidino teisėsaugos ir viešojo saugumo tarnybų sustiprintos pastangos identifikuoti potencialius užpuolėjus ir išardyti jų rezgamus sąmokslus.

Tačiau taip pat darosi vis aiškiau, kad „Islamo valstybės“ patrauklumas turi savo

ribas ir kad po pirminio dramatiško ūgtelėjimo jis pasiekė tokį aukštį, kurio jau nebeįmanoma viršyti, nes sąjūdžio ideologija jau nebeturi papildomų augimo rezervų.

Tai nereiškia, kad džihadistiniai išpuoliai apskritai, tuo labiau „Islamo valstybes“ konkrečiai, greitai ar išvis sustos. Jie vyks ir toliau, bet vis rečiau.

Kodėl? Todėl, kad tai, kas pernai metų gale vedė prie didžiulio IS populiarumo – grupuotės teritoriniai prasišmelkimai ir užkariavimai, jos pergalės prieš savo ir kitų šalių karius ir pareigūnus, jos propaganda – pradėjo išsikvėpti.

Didelę IS patrauklumo dalį sudarė tai, kad ji vaizdavosi ne tik kaip vykdanči, bet realiai ir įvykdanti apokaliptinę Islamo pranašystę. „Islamo valstybė“ ne tik kalbėjo apie pasaulio pabaigą, ji taip pat ir darbo-vosi, kad islamiškoji pasaulio pabaiga tikrai įvyktų – tučtuoj ir čia pat.

Žinoma, „Islamo valstybės“ užgrobtose teritorijose žmonės, jei norėjo išgyventi, privalėjo paklusti grupuotės valiai ir vykdyti jos užduotis. Tačiau be tokių verčiamų žmonių buvo ir daug savanorių talkininkų, susižavėjusių kalifato steigimo idėja.

Juos viliojo tos idėjos transcendentinė trauka, ir mintis, kad artėja paskutiniosios dienos, gali būti tokia galinga, jog nebesvarbu, kokiomis priemonėmis tas dienas pasieksi.

Jeigu išpildai apokaliptinę pranašystę, tai kas, jei pakeliui į ją tau reikėjo žudyti, prievartauti, plėšti?

„Islamo valstybės“ tikslas žavi džihadistus skersai išilgai pasaulio ir netgi daugelį nedžihadistinių musulmonų. Perspektyva įgyvendinti islamo pranašystę galingai jau-dina, o „Islamo valstybės“ vadovai iš tiesų nuoširdžiai tiki tuo, ką jie skelbia“, – neabejoja „Stratforo“ analitikai.

Anot šių politologų, barbariškai grupuotės veiksmai tik įrodo, kad kraštutiniai islamistai yra savo apokaliptinės vizijos paėmę į širdį, nes jiems visai nerūpi jų siautėjimo pasekmės, dažnai skaudžiai paliečiančios juos pačius.

Jų doktrina ypač traukia į gyvenimo paribį nustumtus žmones, kurie linkę burtis į sektas, gaujas, radikalias grupes. Tą mes matome ne tik iš jaunų kovotojų, su savo nuotakomis keliaujančių į Siriją, kur pats kovų įkarštis, bet ir iš savaveiksmių džihadistų, rengiančių partizaniškus išpuolius Vakaruose.

„Pagauti apokaliptinės (Nukelta į 4 psl.)

suomenės palaikė NATO, proamerikietišką ir provakarietiską šalies kursą. Absoliuti dauguma – katalikai. Štai kodėl šios daugumos nacionalinis elitas buvo sunaikintas per akimirką. Nes šie žmonės nebijojo parodyti tikrąjį istorinės Rusijos veidą, drįso rodyti ir dabartinius Rusijos, kaip Sovietų sąjungos teisių paveldėtojos, vykdomus tarptautinius nusikaltimus. Aišku ir tai, kad, neneutralizavusi Lenkijos, Rusija nepajėgs išguiti iš Europos amerikiečius, susilpninti NATO ir sukurti savo interesus atitinkančią (ir pačių vadovaujamą) saugumo sistemą. Bet šiems planams labai trukdė Lechas Kačinskis, puikiai suvokiantis Lenkijos strateginę svarbą ir Rusijos interesus. Jis Rusijai buvo tarsi kaulas gerklėje.

V. Žajko stebėjosi, kodėl pasenusios konstrukcijos lėktuvas apskritai buvo naudojamas tokiems svarbiems asmenims skraidinti, negana to, tas lėktuvas neseniai buvo remontuojamas ir modernizuojamas Rusijoje, kompanijoje, priklausančioje Putino draugams ir rėmėjams. Bet didžiausią įtarimą žvalgybos generolui sukėlė dispečerių ir juos instruktavusio rusų generolo Benediktovo pokalbis leidžiantis lėktuvui, kuris niekaip neatitiko įprastinių procedūrų.

Prieš porą savaitių vykusius Lenkijos parlamento rinkimus laimėjo konservatoriška partija „Teisė ir teisingumas“, vadovaujama Lecho Kačinskio brolio Jaroslavo Kačinskio. Tarp jos artimiausių darbų – ir 2010 m. balandžio 10 d. lėktuvo katastrofos prie Smolenskso tyrimo atnaujinimas.

Štai kiek minčių kyla apmąstant tragišką Rusijos keleivinio lėktuvo lemtį 2015 m. spalio 31 d. ir prisiminus dar vieno lėktuvo katastrofą.

Kęstutis Šilkūnas

(Atkelta iš 3 psl.)

„ISLAMO VALSTYBĖS” PASISPARDYMAI PRIEŠ GALĄ

mistikos, – teigia Scottas Stewartas, – žmonės gali imtis sunkiai suprantamų veiksmų. To pavyzdžių gausiai buvo ir praeityje.”

Štai apokaliptinės japonų sektos Aum Sinrike nariai mėgino išžudyti tūkstančius ar net milijonus žmonių biologiniais ir cheminiais ginklais – laimei, jiems tai didele dalimi nepasisekė.

Amerikiečių sektos „Dovydo šaka” nariai paaukojo savo dukras kaip nuotakas sektos vadui Davidui Koreshui ir kovėsi ligi mirties, kad apsaugotų jį nuo arešto.

„Dangaus vartų” sektos nariai masiškai nusižudė, vildamiesi įlipti į tariamą kosminį laivą už Hale-Bopp kometos, ir keletą pseudokrikščioniškų sektų nariai pardavė visus savo turtus, rengdamiesi antrajam Jėzaus Kristaus atėjimui, kuris niekada neįvyko.

Šie istoriniai pavyzdžiai liudija esminį apokaliptine mistika apsigaubusių grupuočių ribotumą – jos tampa nepatraukliomis, kai jų pranašystės nevirsta tikrove.

Kai 1832, 1878, 1914 ar 1975 metais Jėzus antrą kartą nepasirodė, kai cheminiai išpuoliai Tokijo požeminio metro sistemoje neprivedė prie pasaulio galo, kai Davidas Koreshas po trijų dienų iš numirusiųjų neprisikėlė – tokias prognozes piršusiųjų organizacijų patikimumas sumažėjo, kartu ir jų sugebėjimas pritraukti naujų pasekėjų.

Tai nereikia, kad tokie sąjūdžiai, kaip „Islamo valstybė”, pradings pernakt. Smūgių iš jų pusės bus. Net ir virš Sinajaus pusiasalio sudužęs Rusijos lėktuvas galėjo būti susprogdintas iš vidaus būtent „Islamo valstybės” teroristų įneštos bombos.

Tokią versiją paskelbė rimti šaltiniai ir ji, penktadienio popietę rašant šias eilutes, dar nebuvo atsakingų pareigūnų ar ekspertų nei patvirtinta, nei paneigta. Už bombą, jei tokia buvo, iki minėto laiko taip pat dar niekas viešai nebuvo prisiėmęs atsakomybės, kaip islamistiniams teroristams būtų būdinga, jei bombą būtų padėję jie.

Aišku, tie, kurie daug investavo į „Islamo valstybės” ideologijos skleidimą ir tai idėjai patys aukojosi, jos greitai neapleis.

Tačiau laikrodžiams nesusostojus tikėti, o pasauliui vis dar nepaliovus egzistuoti, pats laikas, jo nenumaldoma tėkmė, pakirs IS apokaliptinę ideologiją, – baigia svetainės „Stratfor” analitikas Scottas Stewartas.

Mykolas Drunga, LRT

POPIEŽIAUS PADRAŠINIMAS SVARBUS LIETUVOS ŽMONĖMS

Ketvirtadienis, spalio 29 d. (Vatikanas). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė su oficialiu vizitu apsilankė Vatikane ir susitiko su Popiežiumi Pranciškumi.

Kitąmet minėsime Lietuvos ir Vatikano pilnai atkurtų diplomatinių santykių 25-metį. Pasak Prezidentės, Lietuva nuolatos, ypač sunkiausiomis akimirkomis, jautė Vatikano palaikymą. Popiežiaus padrašinimas labai svarbus ir šiandien, susiduriant su naujais iššūkiais. Per audienciją šalies vadovė pakvietė Šventąjį Tėvą atvykti į Lietuvą.

„Lietuvos žmonės visada jautė dvasinį Vatikano palaikymą – ir gindami laisvę, ir kurdami savo valstybę. Šiandien Popiežiaus Pranciškaus moralinis autoritetas ir lyderystė prisideda prie Lietuvai, Europai ir visam pasauliui svarbių ir reikalingų pokyčių siekiant taikos ir žmonių gerovės, tarpusavio santarvės ir vienybės. Naujas Šventojo Tėvo požiūris, asmeninis pavyzdys ir padrašinimas svarbus visiems, kas atkakliai gina laisvę ir žmogaus teises, kovoja už skaidresnį ir teisingesnį gyvenimą, kuria socialiai atsakingą ir gailėstingą visuomenę”, – sako Prezidentė.

Šiandien Lietuvos ir Vatikano dėmesio centre – pasaulį kėčiantys konfliktai ir mūsų regione tvyranti įtampa, būtinybė stiprinti Jungtines Tautas, jų vaidmenį sprendžiant konfliktus, užtikrinti humanitarinę pagalbą nuo skurdo ir karo bėgantiems žmonėms.

Lietuvai ir Vatikanui susi-

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė su Popiežiumi Pranciškumi Vatikane. *LR Prezidento kanceliarijos nuotrauka/ R. Dačkus*

rūpinimą kelia padėtis agresijos kėčiamoje Ukrainoje. Popiežius karą šios šalies Rytuose vadina „broližadišku” ir ragina atkurti taiką laikantis tarptautinių teisės normų.

Europą užplūdusi pabėgėlių banga – taip pat bendras visų rūpestis. Popiežius vienas pirmųjų sureagavo į katastrofiškai augantį migrantų žūčių skaičių Viduržemio jūroje ir ragino ES sukurti nuoseklią migracijos politiką, kuri ne tik padėtų prieglobsčio ieškantiems žmonėms, bet ir apsaugotų ES piliečių teises. Popiežius kviečia visas Europos parapijas priimti nors po vieną pabėgėlių šeimą. Lietuvoje katalikų bažnyčia ir „Caritas” jau 15 metų globoja karo pabėgėlius ir padeda jiems integruotis visuomenėje.

Ir Lietuvos Prezidentė, ir

Vatikano vadovas ypatingą dėmesį skiria kovai su korupcija, socialinės atskirties mažinimui, bendruomeniškumo skatinimui.

Pasak Prezidentės, geopolitinių grėsmių akivaizdoje gailėstingumas ir atjauta įgauna ypatingą svarbą. Popiežius 2016-uosius yra paskelbęs jubiliejiniais Gailėstingumo metais, o Vilnius įvardijamas gailėstingumo miestu. Prezidentė Popiežiui padovanojo dviejų švenčiausių Lietuvos paveikslų – Aušros Vartų Gailėstingumo Motinos ir Gailėstingą Jėzų – reprodukcijas. Aušros Vartų Gailėstingumo Motinos paveikslas taip pat puošia ir lietuvių koplyčią Šv. Petro bazilikoje Vatikane.

Lietuvos vadovė Popiežiui Pranciškui taip pat padovano-

jo savo bičių medaus, puošto Lietuvos vaikų piešiniais.

Po pokalbio su Šventuoju Tėvu šalies vadovė susitiko su Vatikano valstybės sekretoriumi kardinolu Pietro Parolino ir sekretoriumi santykiams su valstybėmis arkivyskupu Paulu Gallagheriu.

Tai ketvirtasis Prezidentės vizitas į Vatikaną. Pirmasis šalies vadovės dvišalis susitikimas su dvasiniu katalikų bažnyčios vadovu įvyko 2010 metais. Tuomet Prezidentė susitiko su Popiežiumi Benediktu XVI. Valstybės vadovė taip pat 2013 m. dalyvavo Popiežiaus Pranciškaus inauguracijos ir po metų – Popiežiaus Jono Pauliaus II kanonizacijos ceremonijoje.

Prezidentės spaudos tarnyba

EBPO SUSITIKIME HELSINKYJE LIETUVOS VYRIAUSYBĖS KANCLERIS DALIJOSI VIEŠOJO VALDYMO PATIRTIMI

Lietuvos Vyriausybės kancleris Alminas Mačiulis, spalio 29 d. Helsinkyje dalyvaudamas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ministrų lygio susitikime „Viešasis valdymas visaapimančiam augimui”, pristatė sėkmingus, pačių EBPO ekspertų

gerai įvertintus, Lietuvos žingsnius viešojo valdymo srityje.

Vienas iš jų – „Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030” parengimas ir įgyvendinimas – gerai iliustruoja, kaip aktyviai ir veiksmingai visuomenė gali dalyvauti politikos formavimo ir įgy-

vendinimo procesuose.

„Šis svarbus politinis dokumentas, nubrėžiantis ilgalaikes valstybės vystymo kryptis ir tikslus, gimė po išsamių konsultacijų su įvairiomis visuomenės grupėmis, bendruomenėmis, atstovaujamos verslo ir akademinio pasaulio vadovų, žinomų vi-

suomenės veikėjų. Rengiant strategiją atsižvelgta daugiau nei į 1000 pasiūlymų, pateiktų per daugiau nei 100 vykusių diskusijų”, – sakė Vyriausybės kancleris.

Susitikimo metu taip pat buvo diskutuojama ir dalijamasi EBPO šalių patirtimi, kaip pagerinti visuomenei teikiamų paslaugų kokybę, sustiprinti viešojo valdymo institucijų atsakomybę ir valstybės tarnybos kompetencijas, kaip pasinaudoti informacinių technologijų teikiama galimybe viešajam valdymui patobulinti.

Dalyvaujant EBPO organizuojamuose aukšto lygio renginiuose yra pripažįstama Lietuvos bendradarbiavimo su EBPO svarba, o galimybės su organizacijos narėmis dalytis patirtimi prioritinėse valstybės valdymo ir ekonominės veiklos srityse yra ypač svarbios Lietuvos pasirengimo narystei EBPO laikotarpiu.

LRV

LIETUVOJE PIRMOJOJE IŠ BALTIJOS ŠALIŲ JAV LAIKYS PRATYBOSE NAUDOJAMĄ KARINĘ TECHNIKĄ

Nuo šių metų gruodžio amerikiečiai Lietuvoje pradės saugoti atsivežtą ir pratybose naudojamą karinę techniką ir įrangą. Lietuva tapo pirmąja Baltijos šalimi, kurioje sąjungininkai iš JAV laikys pratybose naudojamus šarvuotuosius, visureigius ir kitą karinę techniką.

„JAV sąjungininkų buvimas Lietuvoje neabejotinai stiprina mūsų valstybės ir viso regiono saugumą. Tai, kad JAV būtent Lietuvoje pirmojoje iš Baltijos šalių pradės laikyti savo ginkluotę, vertiname kaip mūsų ir sąjungininkų

tvirto bendradarbiavimo ir nuoseklaus darbo rezultata. Kryptingai siekdami nuolatinio rotuojamų pajėgų buvimo mūsų šalyje, atlikome visus reikiamus namų darbus, kad sąjungininkams būtų sudarytos kuo palankesnės pratybų ir logistinio aprūpinimo sąlygos,” – sako Lietuvos krašto apsaugos ministras Juozas Olekas.

Dėl galimo sąjungininkų karinės technikos skaičiaus ir nuolatinio laikymo vietos Lietuvoje dar vyksta derinimas tarp Lietuvos ir JAV atstovų. **KAM**

JAV kariai Lietuvoje.

KAM nuotr.

PAGERBTOS PASAULINIŲ KARŲ AUKOS

Lapkričio 8 d. pamaldomis prasidėjo Tautų sandraugos ir Atminimo dienos minėjimas skirtas pagerbti Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų, smurto ir terorizmo aukų atminimą.

Pamaldose dalyvavo

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministras Antanas Valys, Lietuvos karinių pajėgų atstovai, Vyriausybės atstovai. Taip pat Jungtinės Karalystės ambasadorė Claire Lawrence, Kanados ambasados atstovai.

2014 m. Atminimo dienos akimirka.

A. Pliadžio nuotr.

PAGERBĖ LIETUVOS LAISVĖS GYNĖJŲ ATMINIMĄ

Lapkričio 2 d. Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai Antakalnio memorialie tylos minute pagerbė žuvusiųjų Lietuvos laisvės gynėjų atminimą, padėjo gėlių prie pirmojo atkurtos

Nepriklausomos Lietuvos Prezidento Algirdo Mykolo Brazausko ir Lietuvos poeto, dramaturgo, vertėjo ir visuomenės veikėjo Justino Marcinkevičiaus kapų. Rasų kapinėse kariai padėjo gėlių

prie tautos patriarcho dr. Jono Basanavičiaus ir Mikalojaus K. Čiurlionio kapų ir prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Ceremonijose Vilniuje dalyvavo krašto apsaugos ministras

Giedrės Maksimovicz nuotr.

atminimą pagerbė padėdami gėlių vainiką.

Šv. Mišios prasidėjo 9.30 val. Vilniaus evangelikų liuteronų bažnyčioje (Vokiečių g. 20, Vilnius). Vėliau svečiai rinkosi Sandraugos namuose.

Tautų sandraugos ir atminimo dieną minėjo ir NATO greitojo reagavimo pajėgų korpuso vadavietės kariai, esantys Lietuvoje. Jie dalyvauja pratybose „Arcade Fusion 2015” (liet. „Arkadinė jungtis 2015”). Atminimo dienos lapkričio 8 d., sekmadienį iškilmingos rikiuotės Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo teritorijoje metu, taip pat buvo laikomos šv. Mišios. Vėliau padėti aguonų vainikai Pasaulinių karų aukoms pagerbti.

Atminimo dieną – lapkri-

čio 11-ąją, 11 val. tylos minute bus dar kartą pagerbtas Pirmojo pasaulinio karo aukų atminimas. Ši data žymi 1918 m. Pirmojo pasaulinio karo pabaigą.

Kiekvienais metais tą pačią dieną, lapkričio 11-ąją, Didžiojoje Britanijoje ir kitose Britų tautų sandraugos šalyse minima Atminimo diena (angl. *Remembrance Day*), skirta pagerbti žuvusiuosius Pirmajame ir Antrajame pasauliniuose karuose. Atminimo dienos simbolis yra raudona aguona, siejama su kare pralietu krauju.

Lietuvoje Atminimo dienos minėjimą rengė Didžiosios Britanijos ambasada drauge su Lietuvos Krašto apsaugos ministerija. **KAM**

LIETUVOS TEISMAS NUTEISĖ DĖL ŠNIPINĖJIMO

Vilniaus apygardos teismas lapkričio 5 d. kaltu dėl šnipinėjimo Baltarusijai pripažino oro eismo paslaugas teikiančios valstybės įmonės „Oro navigacija” buvusį darbuotoją Romualdą Lipskį ir skyrė jam trejų metų ir trijų mėnesių laisvės atėmimo bausmę.

Teismas paskelbė, kad R. Lipskis vykdė Baltarusijos žvalgybos užduotis. Bausmę jis turės atlikti pataisos namuose.

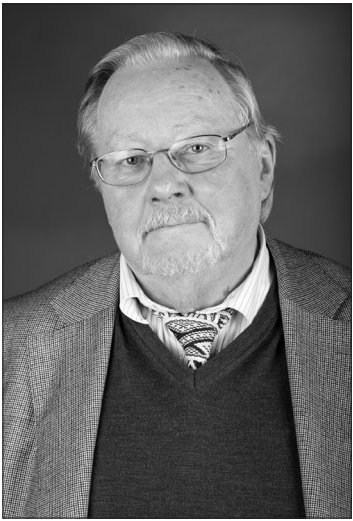
Šis nuosprendis gali būti skundžiamas Lietuvos apeliaciniam teismui. Kaltinamojo advokatė sakė šia teise pasinaudosianti, prokuroras dėl galimo skundo žada apsispręsti vėliau.

R. Lipskis yra suimtas nuo 2014 m. sausio, šis laikas turėtų būti įskaiciuotas į bausmės terminą. Jis buvo kaltinamas tuo, kad savo kabinete „Oro navigacijoje” slapta fotografavo ten buvusius dokumentus ir perdavė šiuos dokumentus Baltarusijos žvalgybos pareigūnui. **LRT**

KAM

KALTINIMAI JONUI NOREIKAI

(keliami po mirties, dabar, ne sovietų laikais)

Prof. Vytautas Landsbergis

1. Tariamasis sakymas sušaudyti Plungės žydus, minimas tariamuose JAV lietuvių Aleksandro Pakalniškio atsiminimuose (išl. 1995 m. Čikagoje).

Neva 1941 07 12/13 po Plungės gaisro komendantas J. Noreika dėl žydų pasakęs vokiečiams: „Aš daviau įsakymą visus iki vieno sušaudyti“. Pasakoja Pakalniškis – tarsi liudininkas, pats girdėjęs ir matęs pokalbį, net vokiečių elgesį.

Iš tikrųjų tas epizodas A. Pakalniškio arba jo leidėjų apgaulingai įmontuotas į knygą iš 11 metų senumo (1984 m.) publikacijos žurnale „Der Spiegel“ (1984 04 23), kurioje buvęs Šiaulių geto kalinys Leiba Lifšicas nupasakoja tariamą J. Noreikos pokalbį su vokiečių kareiviais, vėliau žodis į žodį pakartotą neva „liudininko“ A. Pakalniškio neva „atsiminimuose“.

Deja, šią klastotę karštai priima, kartoja ir komentuoja Rimvydas Valatka, prieš trejus metus – tūlas E. Balčiūnas, gal ir kiti dabar vadinantys Joną Noreiką žydų žudiku.

Čia dar verta pažymėti, kad „atsiminimų“ apie Plungę autorius A. Pakalniškis, neva buvęs labai susijaudinęs dėl žydų žūties, savo knygoje 5 puslapiais anksčiau rašo: „Didelė vokiečių viešpatavimo Lietuvoje nauda būtų ta, kad galutinai ir radikaliai būtų apvalytas mūsų kraštas nuo

žydų./.../ Žydai yra skaudulys Lietuvos kūne./.../ Vokiečiai tą ligą gydo pačiu tikriausiu būdu – operacija. Jie išpjauna tą skaudulį, pašalina jį. Belieka užgydyti likusią žaizdą“.

Štai tikroji žydšaudžio pasaulėžiūra, o epizodas 5 puslapiais vėliau – tikriausiai, ne jo, bet montažas.

Savo ruožtu Leibos Lifšico pasakojimas apie J. Noreikos pokalbį su vokiečiais, kur cituojami tariamai girdėtieji J. Noreikos žodžiai, turėjo paskatinti kad ir R. Valatką susimąstyti: ne jau geto kalinys galėjo dalyvauti tokiam pokalbyje? Gal dabar susimąstys ir padarys išvadą, kad jam pakišo ne faktą, o literatūrą, kūrybą.

2. Jonas Noreika Šiaulių apskrities viršininko pareigose (ligi 1943 m. vasario 23 d., kai vokiečiai jį areštuoja ir įkalina Štuthofe) buvo pavaldus vokiečių komisarui H. Gewecke. Šis įsako J. Noreikai perduoti jo, Geweckės, įsakymą valsčių viršaičiams ir antraeilių miestų burmistrams. Tai įsakymas dėl žydų iškėlimo ir apgyvendinimo getuose. Tarp kitko, Kauno žydai iš pradžių manė, kad ten jiems saugiau.

Po Birželio sukilimo Lietuvoje buvo atkurta nepriklausomybės laikų administracija, kurios vokiečiai nepanaikino (kaip prieš tai – sovietų okupantai), bet leido veikti ir naudojosi ja. Vokiečiai iš karto įvedė savo karinę valdžią (Militärverwaltung), o 1941 m. vasarą – jau ir vokiečių civilinę valdžią (Zivilverwaltung), panaikino Laikinąją Vyriausybę („darbas baigtas“). Vietinės struktūros, vad. savivalda, turėjo vykdyti tik vokiečių įsakymus.

Tarp jų – J. Noreikos išsiuntinėtasis, bet ne jo sukurtas, komisarų įsakymas dėl žydų perkėlimo arba perkraustymo.

Įvykdžius šią priverstinę procedūrą, pasirodė Šiaulių apskrities viršininko „Nurodymai“, kas darytina su

likusiu be priežiūros „žydų ir pabėgusių komunistų“ kilnojamuoju turtu. (Pavyzdžiui, skirti mokykloms, valsčiams, paštams, prieglaudoms, ligoninėms, išdalinti nuo karo nukentėjusiems asmenims...). Dėl šių veiksmų J. Noreika dabar kaltinamas genocidu. Beje, vokiečiai reikalaujavo ir perimdavo žydų turtą tiesiog sau, savo struktūroms, tad kitoks tvarkymas galėjo reikšti ir nepaklusnumą. J. Noreika turėjo būti linkęs į nepaklusnumą, nes 1943 m. pradžioje atvirai stojo prieš Vokietiją ir jos okupacinę valdžią. Represuotas. 1946 – aisiais – prieš sovietų okupacinę valdžią. Nuteistas ir nužudytas. LGGRT centras skiria žmonių izoliavimą ir naikinimą. Jono Noreikos dabartiniai kaltintojai – neskiria.

Izoliavimas nuo kitų gyventojų galėtų būti vadinas ir segregacija. (Rusijos imperija, PAR, JAV karo su Japonija metais ir kiti atvejai). Vokietijos okupuotose šalyse, vykdam hitlerinę nežmonišką Europos „išvalymo“ nuo žydų doktriną, žydų tautos segregaciją sekė naikinimas. Taip pat čigonų.

Tačiau LGGRT centras autoritetingai teigia: „vokiečių okupacijos laikotarpiu Jonas Noreika nėra dalyvavęs žydų masinėse naikinimo operacijose Telšių ir Šiaulių apskrityse“.

Žinoma, nėra davęs jokių įsakymų žudyti, tai buvo vokiečių valdžios prerogatyva. Tie, kurie jį kaltina remdamiesi neva LGGRT centro išvadomis, o tokių kaltinimų jose nėra, lengvai šūkauja netiesą. „Karo nusikaltėlis“, „nacių kolaborantas“, „žydų tautos naikintojas“, „Plungės žydų žudikas“... Dar tikų, su tam tikru biografiniu pagrindu, „didžiojo tėvynės karo dalyvis“ (buvo mobilizuotas į SSRS armiją).

Grįžęs iš fronto dirbo Mokslų Akademijoje, stojo vadovauti rezistencinei kovai prieš SSRS. Čia didžioji kaltė.

Vytautas Landsbergis, TS-LKD garbės pirmininkas

VOKIETIJOJE PRISTATYTI SOVIETŲ IR NACIŲ NUSIKALTIMAI LIETUVOJE

Berlyne vykusiame renginyje-diskusijoje istorikai iš Lietuvos ir Vokietijos pristatė sovietų ir nacių režimų padarytus nusikaltimus okupuotoje Lietuvoje.

Diskusiją Konrado Adenauerio fondas surengė kartu su Lietuvos ambasada Vokietijoje, Vokietijos socialistinės vienybės partijos diktatūros tyrimų fondu, Vokietijos – Lietuvos forumu ir Komunistinės tironijos aukų sąjunga.

Organizatorių teigimu, pristatant sovietų nusikaltimus Lietuvoje, siekiama Vokietijos visuomenei paaiškinti Baltijos šalyse jaučiamą didelį susirūpinimą Rusijos veiksmais Ukrainoje, neteisėtą Krymo okupaciją ir kuriama įtampą tarp Rusijos ir NATO.

„Diskusijos tikslas – išryškinti abiejų totalitarinių režimų – nacių ir sovietų panašumus ir skirtumus. Tai svarbu, nes, skirtingai nuo nacių nusikaltimų, sovietų nusikaltimai ilgą

laiką politikų ir istorikų buvo nutyliami“, – rašoma Užsienio reikalų ministerijos išplatintame pranešime.

1940-1958 m. Lietuva neteko 1,1 mln. gyventojų, tai sudarė daugiau nei trečdalį valstybės piliečių. Apie 300 000 žuvo vokiečių okupacijos metais, tarp jų – iki 200 000 per Holokaustą nužudytų žydų. Sovietai nužudė, įkalino arba ištremė apie 300 000 žmonių. 200 000 gyventojų, daugiausia lenkų kilmės, daž-

LIETUVOS KARINĖ VADOVYBĖ ISPANIJOJE STEBĖJO AMBICINGIAUSIAS PER DEŠIMTMETĮ NATO PRATYBAS

Lietuvos kariuomenės vadas gen. lt. J. V. Žukas (dešinėje).

Alfredo Pliadžio nuotr.

Lietuvos krašto apsaugos vadovybė kartu su aukščiausiais NATO ir šalių narių atstovais lapkričio 4 d. San Gregorio poligone (Ispanija) stebėjo jungtinę pratybose „Trident Juncture 2015“ (liet. „Trišakė jungtis“) dalyvaujančių Aljanso sausumos ir oro pajėgų operaciją.

Krašto apsaugos viceministro Antano Valio ir Lietuvos kariuomenės vado generolo leitenanto Jono Vytauto Žuko vadovaujama delegacija taip pat susitiko su Baltijos bataliono sudėtyje besitreniruojančiais Lietuvos kariais, kurie sausumos pajėgų komponento pratyboms Ispanijoje dislokuojami pirmą kartą.

„Jungtiniam Baltijos valstybių batalionui dalyvavimas šiose NATO pratybose Pietų Europoje yra labai svarbus, pradedant nuo jų planavimo, karinės technikos perdislokavimo iki pačios karių sąveikos su sąjungininkų pajėgų kariais ir rengimosi 2016 metais budėti NATO greitojo reagavimo pajėgose“, – sakė pratybas stebėjęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. lt. J. V. Žukas. Baltijos bataliono sudėtyje pratybose San Gregorio poligone dalyvavo apie 1000 Lietuvos, Latvijos, Estijos karių su beveik 250 vienetų karinės technikos.

Kariniam San Gregorio poligone surengtoje parodo-

niausiai priverstinai po karo turėjo repatriuoti į Lenkiją. Dar 300 000, bėgdami nuo sovietinės okupacijos, pasitraukė į Vakarų.

ELTA

mojoje operacijoje dalyvavo beveik 2 tūkst. karių iš 12 NATO valstybių narių, kurie vykdė tariamą priešiško pajėgų puolimą. Šią karinę operaciją atliko sąjungininkų jungtinis sausumos ir oro pajėgų komponentas, buvo naudojama naikintuvų, sraigtasparnių, tankų ir kovinės inžinerijos parama. Tiesiai iš dislokacijos vietos Jungtinėse Amerikos Valstijose su transporto orlaiviais C-17 atskridę į pratybų rajoną desantavosi apie 500 JAV oro desantininkų.

Lapkričio 5 d. Atlanto vandenyne ties Lisabona vyko pratybose „Trident Juncture“ dalyvaujančio jūrų pajėgų komponento pristatymas.

Pratybų „Trident Juncture 2015“ aktyvioji fazė Italijoje, Ispanijoje ir Portugalijoje prasidėjo spalio 21 d. ir truko iki lapkričio 6 dienos. Pratybose sausumoje, jūroje ir ore dalyvavo daugiau nei 36 tūkst. karių iš visų 28 NATO valstybių narių ir 8 NATO partnerių šalių. Jose treniravosi ir buvo vertinamas NATO greitojo reagavimo pajėgų pasirengimas budėjimui 2016 metais.

Didžiausiose per dešimtmetį NATO pratybose Lietuvai atstovavo per 200 Sausumos pajėgų karių jungtiniame Baltijos batalione, Karinių jūrų pajėgų priešmininės kovos laivas M53 „Skalvis“, kariuomenės logistai, karo policininkai ir medikai. Lietuvos kariniai vienetai treniravosi pratybų vietovėse Ispanijoje ir Portugalijoje.

KAM

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVABUDIS IR EUROPOS LIETUVOS GARBĖS FORUMAS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI -
METAMS - \$130.00

29-ASIS LIETUVIŲ DIENŲ FESTIVALIS
LOS ANDŽELE

Šeštadienį ir sekmadienį, spalio 3 ir 4 dienomis, Los Andžele vyko tradicinis festivalis – Lietuvių dienos. Į čia suvažiavo lietuviai iš viso pasaulio pasidžiaugti, pabendrauti ir pasidalinti viskuo, ką reiškia būti lietuviu. Šv. Kazimiero šventovės kiemas buvo papuoštas tautinėmis spalvomis, aplink stovėjo prekybinės palapinės, gražiai įrengtos ir apkrautos įvairiausiomis lietuviškomis gėrybėmis: nuo maisto produktų iki meno kūrinių, knygų ir papuošalų.

Viduryje kiemo stovėjo pagrindinė scena, kurioje dainavo ir šoko lietuviai iš viso pasaulio. Į juos pažiūrėti ir paklausyti susirinko įvairiausio amžiaus žmonių.

Mūsų ryškiausia ir gražiausia Amerikos lietuvių Holivudo žvaigždė Rūta Lee ir Ann Jillian pirmą sykį atvažiavo aplankyti festivalį kartu. Man teko proga pakalbėti su jomis atvirai ir jos sakė esančios nepaprastai laimingos tuo, kad šiemet kartu dalyvauja festivalyje. Abi nusifotografavo su visais, kurie prašė, visiems šypsojosi ir pasikalbėjo. Po visų šių oficialių pareigų kartu aplankė visas palapines ir įsigijo Lietuvos dailės ir juodos duonos. Jos prisipažino, kad teko pasmaguriauti

lietuviškais blynais, sausainiais ir gurkštelėti autentiško lietuviško alaus.

Festivalyje šoko visi – ne tik tautinių šokių grupių, suvažiavusių iš įvairių Amerikos miestų, šokėjai, bet ir žiūrovai, nes tikrai sunku buvo nepasiduoti grojančios lietuviškos muzikos taktui ir kojoms netrepsėti. Tai buvo nepaprastai gyva ir jaudinanti atmosfera, pasidavusi lietuviškumui, džiaugsmingumui ir atsipalaidavimui.

Šalia scenos stovėjo maisto prekių palapinės, iš jų sklido lietuviškų patiekalų kvapai. Išalkusiems ir ištroškusiems žiūrovams tereikėjo porą žingsnių žengti iki jų ar dar porą žingsnelių toliau – iki alaus palapinės troškuliui numalšinti.

Kęsto Kazlausko nuotraukos

Nepaprastai nuotaikingas tapo festivalis. Kai Jurgis Joga perėmė festivalio organizavimą, pasijuto skirtumas:

jis aptarnauja Kalifornijos, Nevados, Arizonos, Jutos, Oregono, Vašingtono, Aliaskos ir Havajų valstijų gyventojus. Susitikimo metu sužinojome apie konsulato planus, teikiamas paslaugas, galėjome susipažinti su įstaiigos darbuotojais.

Mokyklėlėje Lietuvos dukterys mokė audimo staklėmis amato, o išaustus daiktus pardavė, lėšas skirdamos padėti Lietuvos našlaitėliams. Įeinantys į kambarius lankytojai buvo sužavėti tautiniais rūbais, gintaro dirbiniais ir knygelėmis.

Pagalvojau, kad ne šiaip linksma prie stalų su senais draugais ir naujais bičiuliais cepelinius valgyti, ragauti lietuviškus alaus, klausytis lietuviškos muzikos ir visur aplinkui girdėtį lietuviškus balsus – tai tiesiog nuostabu!

Lietuvių dienos šoko „Spindulys” – tautinių šo-

kių grupė iš Los Andželo, „Suktinis” – iš Čikagos, taip pat „Tautiniai šokiai” iš Los Andželo, „Malūnas” iš Baltimorės ir ansamblis iš Neringos, Lietuvos.

Romas Zableckas, žinomas „Kolorado Romas” vardu, pradžiugino festivalio lankytojus savo linksmu balsu. Po devintos valandos vakaro koncertavo pagrindinė muzikinė grupė – viena iš dabartinės Lietuvos muzikinių grupių „Tautinis Brandas”. Ji pradžiugino jausmais ir energija mūsų festivalyje.

Mes visi iš tos pačios medžiagos – visi supratome, kad mūsų rate vyko nuostabi lietuviška šventė, grįsta meile, draugyste ir žaismingumu. Todėl jau dabar kviečiame dalyvauti ir kartu švęsti Lietuvių dienų 30-tąjį jubiliejinį festivalį, kuris vyks ateinančiais metais.

Aleksandra Kudukis

SKAUTŲ AKADEMINIO SĄJŪDŽIO
ŠVENTĖ KLIVLANDE
ŠVENTĖS PROGRAMA

Lapkričio 28 d. 5:00 val. v. atidarymas –
Gintaro restorane, Lietuvių namuose

- „Lietuva brangi”
- Klivlando skyriaus pirmininkės sveikinimas
- Svečių pristatymas
- V.Sk.Fi.IR. Chiapetta-Akademikų skautų sąjūdžio pirmininkas „Akademikų skautų ideologija – ateities veikla”
- Naujai prisiekusių narių pristatymas
- „Chemistry, Not Science: A Book of Poems” autorė Caroline Wright (Laura Rukšėnaitė Juška)
- Knygą pristato dr. Jolita Kavaliūnaitė
- Autorės žodis
- Autorė pasirašo knygas
- „Kelionė sriaunia upe Kolorado valstijoje” pristato fil. Jonas Totoraitis
- 6:15 val. v. VAKARIENĖ (\$15.00)
- * Ekrane – Skautai akademikai Lietuvoje
- 7:15 val. v. pabaiga
- „GAUDEAMUS IGITUR”

RENGIA SKAUTŲ AKADEMINIS SĄJŪDIS
KLIVLANDO SKYRIUS

tvarkingumas ir saugumas jaučiamas nepaprastai gerai organizuota šventėje.

Susitikimas su Lietuvos Respublikos konsulu Dariumi Gaidžiu vyko šeštadienį ir sekmadienį Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Los Andžele oficialiai atidarytas šių metų birželio 1 d.,

Lietuvoje vienas iš geriausių vadybos ir ekonomikos universitetų laikomas ISM universitetas Vilniuje. Universitetą įsteigė norvegai, tačiau šiuo metu didžioji nuosavybė yra lietuvių. Čikagoje yra sudaryta ISM universiteto Patikėtinių taryba JAV, kuriai vadovauja Jerrold Zoloto. Š.m. spalio 23 d. tarybos posėdyje dalyvavo universiteto prezidentas dr. Alfredas Chmielauskas, buvo aptartos įvairios bendradarbiavimo galimybės. Pirmoje eilėje: dr. Alfredas Chmielauskas - ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto prezidentas, Jerrold Zoloto - ISM patikėtinių tarybos pirmininkas, Patikėtinių tarybos nariai - Stacy Rosenthal, (antroje eilėje) Saulius Jonušonis, Rūta Stropus, Nijolė Zolotienė, Aldona Seymour, Rick Seymour, Rimgaila Kučinskienė, Ingrida Bublys.

Madelyn Chromy nuotr.

LIETUVOS ATVYKSTAMOJO TURIZMO JAV RINKOJE STIPRINIMO PERSPEKTYVOS

Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Niujorke.

LR URM nuotr.

Analizuojant 2014 metų turizmo rodiklius matyti, kad vienu iš didžiausių turistų skaičiaus augimu pasižymėjo JAV (+24,8 proc.) ir pirmą kartą JAV pateko į svarbiausių Lietuvos atvykstamojo turizmo rinkų dešimtuką. Atsižvelgiant į minėtus rodiklius bei didelį rinkos potencialą, kryptingai organizuojama valstybinio sektoriaus veikla ir aiškinamasi, kaip sėkmingai pristatyti Lietuvos turizmą JAV.

Pirmieji žingsniai jau buvo atlikti seniau, tačiau norint pasiekti stabilių rezultatų, užmegzti abipusiai vertingus ryšius reikalinga nuosekli politika ir tikslingi veiksmai. Vienu iš tokios veiklos pavyzdžių laikytinas – Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos (toliau – VTD) direktorės Jurgitos Kazlauskienės ir VTD Atvykstamojo turizmo poskyrio vyr. specialistės Indrės Šlyžiūtės darbo vizitas Niujorke, 2015 m. spalio 26 - 27 dienomis. Lietuvos Respublikos generaliniam konsulatui Niujorke tarpininkaujant, buvo surengta intensyvi ir naudinga vizito programa.

Spalio 26 d. VTD atstovės dalyvavo tarptautinėje parodoje-kontaktų mugėje VEMEX 2015 (Visit Europe Media Exchange), kur pristatė Lietuvos turizmo galimybes JAV žiniasklaidos atstovams. Šios parodos metu buvo užmegzti kontaktai su daugiau nei 40-čia žurnalistų ir pastebėtos naujos susidomėjimą keliančios turizmo tendencijos, galinčios pagelbėti kuriant Lietuvos atvykstamojo turizmo strategiją JAV rinkoje. Žiniasklaidos dėmesys teko – Lietuvai – dar neatrastai ir unikalčiai turizmo kryptčiai, turinčiai didelį kultūrinio ir kulinarinio paveldo potencialą.

2015 m. spalio 27 dieną vyko Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Niujorke suorganizuoti susitikimai, kurių tikslas buvo aptarti bendradarbiavimo galimybes, skatinant atvykstamąjį turizmą iš JAV į Lietuvą. VTD direktorės ir vyr. specialistė susitiko su generaliniu konsulu J. Pranevičiumi ir konsulato kolektyvu.

Pirmasis susitikimas buvo numatytas Konsulate neformalių pusryčių – diskusijos formatu, kurioje dalyvavo įvairaus amžiaus, skirtingos patirties, veiklos ir asmeninių ryšių su Lietuva turintys Amerikos lietuviai, galintys atstovauti skirtingus turistų segmentus JAV. Šios diskusijos metu buvo aptarti įvairūs atvykstamojo turizmo skatinimui svarbūs klausimai, t.y. šiuo metu turimos ir naudojamos Lietuvos reprezentacinės priemonės, formuojamo Lietuvos įvaizdžio vertinimas, galimos turizmo rinkos vystymosi kryptys, alternatyvos ir poreikiai skirtingoms tikslinėms grupėms. Taip pat buvo aptarta kokias būdais būtų galima padidinti turistų srautus į Lietuvą, kokie yra tinkamiausi informacijos sklaidos būdai, užtikrinantys geriausią pasiekiamumą kiekvienai potencialių turistų grupei (pvz. spauda, elektroninės žinios, sklaidos priemonės, socialiniai tinklai ir kt.).

Rengdamasis susitikimui Konsulatas kreipėsi į Amerikos lietuvius prašydamas įžvalgų ir pasiūlymų šia tema. Buvo sulaukta iniciatyvių bendruomenės narių indėlio – keleto raštu išdėstytų įžvalgų, siūlymų. Diskusijoje dalyvavę svečiai pristatė apgalvotas, iš savo aplinkos, pažįstamų ir draugų surinktas nuomones bei siūlymus.

Kitas susitikimas buvo nu-

matytas Airijos turizmo biure (Tourism Ireland Office) (toliau – Biuras), siekiant susipažinti su gerąja Airijos praktika skatinant atvykstamąjį turizmą ir užmegzti kontaktus tolimesniam bendradarbiavimui. Šis susitikimas itin svarbus dėl tam tikrais aspektais panašios šalies ir pastaraisiais metais vis didėjančio JAV turistų, vykstančių į Airiją, skaičiaus bendrame Europos Sąjungos kontekste. Susitikimas vyko su dviem Biuro atstovais: Reklamos vadove Fiona Dunne ir Rinkodaros viceprezidentu Billy Condon. Susitikimo metu buvo pristatyta Biuro veikla, jos apimtys bei tikslai, taip pat išskirtos Airijos turizmo prioritetinės plėtros kryptys, veiklos metodai ir tikslinės grupės. Įvardyti iššūkiai, kylantys didėjant turistų srautui šalyje, pasidalinta Lietuvos ir Airijos gerąja praktika turizmo srityje, aptarti efektyviausiai taikomi metodai vystant turizmo rinkodarą JAV.

Galiausiai neformalioje diskusijoje buvo pakviesti dalyvauti įvairių žydų organizacijų atstovai, kaip AJC (American Jewish Commity), YIVO, religinių bendruomenių atstovai, ir kelionių organizatoriai, rengiantys turus Lietuvos kaimyninėse šalyse. Šio susitikimo metu buvo pabrėžta, kad JAV pasklidusi žydų diaspora ir jos bendruomenės yra gan skirtingos, todėl jų lūkesčiai ir požiūriai į tai, kas skatintų atvykti į Lietuvą skiriasi. Buvo aptartas ne tik turizmas, bet ir kultūrinis paveldas, atminimo įamžinimas, specifinės infrastruktūros (viešbučiai, maistas ir kt.) poreikis. Tinkama bendradarbiavimo forma buvo įvardytas gerosios žinios apie Lietuvą sklaidimas kultūros renginių metu, įtraukiant į bendrą veiklą įvairias organizacijas,

religinių bendruomenių lyderius. Prisiminti ir jautrūs istoriniai klausimai, tačiau pažymėta, kad istorija turi būti pasakojama subalansuotai, atskleidžiant žydiškos kultūros palikimą Lietuvoje bei pristatant šiuolaikinę Lietuvą.

Apibendrinant VTD atstovų vizito bei vykusią susitikimų ir juose išgirstų siūlymų turinį būtų galima išvelgti ir paminėti keletą siūlymų. Lietuvai šiuo metu palanku naudotis atsiveriančia didele rinka bei turistų skaičiaus iš JAV augimu bei naujų, dar neatrastų kryptčių paieška tarptautinėje rinkoje. Formuojant pagaulę šalies įvaizdį reikalingos kryptingesnės investicijos bei bendro vientiso Lietuvos įvaizdžio formavimas: paprastesnis ir lengvesnis informacijos apie Lietuvą, jos turizmą paieškų procesą, pristatant Lietuvą vienoje elektroninės erdvės platformoje (pirmiausia reprezentatyvioje interneto

svetainėje); formuoti žinią apie Lietuvą, kaip kokybiško, o ne masinio turizmo kryptį, turinčią nišinio turizmo potencialą. Dirbant šia kryptimi labai svarbi ir Amerikos lietuvių sklaidžiama žinia apie Lietuvą, kokią ją norima pristatyti, kokius žmones norime prisikviesti į Lietuvą. Vienas svarbiausių dalykų, siekiant pagyvėjimo Lietuvos atvykstamojo turizmo rinkoje – nustatyti prioritetus ir tikslines grupes bei nenutrūkstamai dirbti su pasirinktais turizmo rinkos segmentais, atitinkamai rengiant reprezentacinę medžiagą, jos sklaidą tinkamaisiais informacijos kanalais, taip pat įsitraukiant į įvairių organizacijų veiklą, pvz.: ASTA (the American Society of Travel Agents), AARP (the American Association of Retired Persons), JAV universitetų alumni draugijos, studentų organizacijos.

LR URM

LIETUVA IR PASAULIS

Neišleistas į Briuselį dalyvauti NATO-Ukrainos komisijos posėdyje Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovas Andrius Mazuronis atsistatydina iš Lietuvos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje (PA) vadovo pareigų. Seimo valdyba lapkričio 6 d. pritarė A.Mazuronio komandirui ir Jungtines Amerikos Valstijas lapkričio 15–21 dienomis. Po šio klausimo buvo svarstoma Rasos Juknevičienės ir A.Mazuronio komandirui ir Belgiją, vizito tikslas – dalyvauti NATO-Ukrainos komisijos posėdyje lapkričio 21–24 dienomis. Kaip teigiama komentare, kadangi komandirui ir JAV lapkričio 21 dieną persidengia su komandirui ir Bruselyje, todėl Seimo pirmininkė pasiūlė rinktis vieną komandirui, o į NATO-Ukrainos komisijos posėdį Bruselyje deleguoti vieną R.Juknevičienę. Tačiau atsistatydinimo pareiškimą iš delegacijos NATO PA pirmininko pareigų parašęs A.Mazuronis kartu sako atsiimantis ir prašymus vyksti į komandiruotes Vašingtone ir Liuksemburge.

Lietuvos Vyriausybė lapkričio 6 d. nusprendė rekomenduoti piliečiams nevykti į Šarm aš Šeicho kurortą Egipte po konsultacijų su sąjungininkais, kurie gali turėti daugiau žvalgybinės informacijos, sako užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Pasak ministro, konkrečios informacijos apie grėsmę piliečiams šiuo metu nėra, bet dabartinė situacija neleidžia garantuoti visiško saugumo. LR užsienio reikalų ministerija paskelbė rekomenduojanti nevykti oro transportu į Šarm aš Šeicho oro uostą ir kitus Sinajaus pusiasalio oro uostus.

Lietuvos kariai galutinai pasitraukė iš Kandaharo Pietų Afganistane, skelbia Krašto apsaugos ministerija (KAM). Pasak KAM, nuo 2007-ųjų metų Afganistano pietuose veikusi Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų karinė bazė „Gabrielius“ galutinai utilizuota, žemės sklypas oficialiai perduotas Kandaharo oro uosto bazės vadovybei. Iš šios bazės buvo vykdomas pasirėngimas operacijoms, čia buvo laikomos transporto priemonės, įrengtos poilsui skirtos patalpos. Pernai NATO pertvarkius tarptautinių saugumo paramos pajėgų operacijos kovinį pobūdį į mokomąjį, šiandien tarptautinėje misijoje „Tvirta parama“ kartu su kitų šalių kariais tarnauja maždaug 20 Lietuvos karių. Misija skirta Afganistano nacionalinėms saugumo pajėgoms rengti.

Tradiciniame gerovės indekse Lietuva šiemet užėmė 41 vietą iš 142 įvertintų valstybių. Tai – viena pozicija geriau nei pernai. Londone įsikūręs „Legatum“ institutas reitingą kasmet sudaro atsižvelgdamas į šalies ekonominę situaciją, švietimo padėtį, sveikatos apsaugą, valstybės valdymo kokybę ir piliečių saugumą. Geriausiai Lietuva įvertinta dėl švietimo – šioje srityje Lietuva užėmė 30 vietą. Iš Europos Sąjungos (ES) šalių Lietuva įvertinta geriau nei Kroatija (53), Bulgarija (51 vieta), Rumunija (50), Graikija (49), Vengrija (45). Latvija įvertinta viena pozicija aukščiau, Estijai skirta 31-a vieta. Kaimyninei Rusijai atiteko 58-a vieta, Baltarusijai – 63-a vieta. Kaip ir pernai, pirmąją vietą reitinge užėmė Norvegija.

LRT, ELTA, LR URM

LIETUVIŠKO FILMO PERŽIŪRA LR GENERALINIAME KONSULATE NIUJORKE

„Eurochannel“ lapkritį skiria Lietuvos kinui. Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Niujorke antradienį, lapkričio 17 d. 19 val. kviečia į filmo „Kaip mes žaidėme revoliuciją“ peržiūrą. Prašome registruotis kons.niujorkas@urm.lt

2011 metais sukurtas lietuviškas dokumentinis filmas 2012 m. „Sidabrinės gervės“ apdovanojimuose nominuotas geriausio ilgametražio dokumentinio filmo kategorijoje. Filme panaudoti unikalūs kadrai iš asmeninių archyvų, taip pat galima išsvysti muzikinių intarpų iš Roko maršų, skandalingo ir nepamirštamo roko grupės „Anties“ pasirodymo Sovietų Sąjungos centrinės televizijos tiesioginiame eteryje, kitų grupės koncertų, išgirsti šių įvykių liudininkų komentarus.

Lietuvos kino centras bendradarbiaudamas su JAV televizijos kanalu „Eurochannel“ pristato mėnesį truksiančią programą „Lietuviškas mėnuo“. Visą lapkritį kanalo žiūrovai galės išsvysti specialiai šiai programai atrinktus geriausius lietuviškus filmus, įskaitant dokumentiką ir trumpametražius filmus. Į programą yra įtrauktos ir dviejų lietuviškų koncertų transliacijos.

„Lietuvos kino centras su pasauliniu transliuotoju bendradarbiauja pirmą kartą, esu įsitikinęs, kad šiuo projektu ne tik praplėsime lietuviškų filmų auditoriją, tačiau ir išauginsime didesnį lietuviško kino mylėtojų skaičių.“ – teigė Lietuvos kino centro direktorius Rolandas Kvietkauskas.

„Eurochannel“ yra pasaulinis televizijos transliuotojas, populiariausias europietišką kultūrą, apimantis kino, meno ir muzikos sritis. Tai yra lyderio pozicijas tvirtai laikantis kanalas, kurio tinklėlis išsiskiria aukštu kokybės standartu, o pasiekiamumas apima net keturis kontingentus, 87 pasaulio šalis, 9 kalbas.

„Mūsų kanalas labai džiaugiasi galėdamas bendradarbiauti su Lietuvos kino centru ir pirmą kartą organizuoti kino sklaidos mėnesį, skirtą lietuviškiems filmams. Mes tikimės, jog pasauliui parodysime, kokia kūrybinga ir moderni yra Lietuvos kino industrija, puikius audiovizualinius projektus. Specialus kino filmų pritaikymas kiekvienai šaliai parengiant subtitrus leis žiūrovams dar geriau suprasti ir įsijausti į lietuviškas juostas“ – teigia „Eurochannel“ vadovas Gustavo Vainsteinas.

„Lietuviško mėnesio“, programoje numatyti keturi vai-

dybiniai filmai: „Miegančių drugelių tvirtovė“ (rež. A. Puipa), „Kai apkabinsiu tave“ (rež. K. Vildžiūnas), „Artimos šviesos“ (rež. I. Miškinis), „Duburys“ (rež. G. Lukšas), trys dokumentinės juostos: „Bėgalinis koridorius“ (rež. M. Urbonavičius), „Kaip mes žaidėme revoliuciją“ (rež. G. Žickytė), „Pokalbiai rimtomis temomis“ (rež. G. Beinoriūtė) ir trumpametražių filmų programa. Visi filmai bus transliuojami su subtitrais devynioms kalbomis.

„Lietuviškas mėnuo TV kanale „Eurochannel“ yra svarbus žingsnis lietuviškų filmų sklaidai pasaulyje. Tai yra pirmoji tokios apimties iniciatyva, propaguojant lietuvišką kiną televizijos kanalais už šalies ribų. Labai svarbu, kad senesni filmai, apkeliavę daugybę festivalių ir kino salių, nenugultų lentynose, nebūtų pamiršti. Sukurti filmai, kaip meno kūriniai, turi gyventi toliau, plečiant savo žiūrovų auditoriją, tuo pačiu pristatant Lietuvą pasauliui kaip kino šalį. Filmų perkėlimas į tarptautinio kanalo tinklėlį be abejonės yra viena veiksmingiausių priemonių, praplečiant

lietuviško kino mėgėjų ratą.“ – teigia projekto iniciatorė, Lietuvos kino centro Filmų sklaidos, informacijos ir paveldo skyriaus vedėja Liana Ruokytė-Jonsson.

Europietišką kultūrą skleidžiantis kanalas, į programą įtraukė ir du koncertus. Joje, bendradarbiaujant su nacionaliniu transliuotoju LRT, bus parodyti dviejų lietuviškų grupių gyvo garso pasirodymai iš „LRT Opus Ore koncertų“ serijos. Šioje programoje Lietuvai atstovaus elektroninės muzikos propaguotojai „Leon Somov & Jazzu“ ir „Without letters“.

Muzikiniame Lietuvos pasaulyje tai taip pat išskirtinis atvejis, kada milžinišką auditoriją pasieks lietuvių gyvo garso koncertai. Tiesa, šie atlikėjai nebus pirmieji, kurių muzikiniai pasirodymai bus transliuojami eteryje. 2011 metais „Eurochannel“ kanalas transliavo muzikinius „The People’s Music Awards“, kuriuose triumfavo lietuvių grupė „BrassBastardz“.

Lietuvos teritorijoje JAV kanalo „Eurochannel“ transliacijos nėra pasiekiamos.

LR URM

RUDENĖLIO ARBATA

Leonas Milčius

*Lietus, nukritę lapai ant takų sušlapo,
Pakvipo oras rudenėlio arbata.
Išgertumei puodelį dovanotą klevo,
Vėliau dar vieną su kvapia mėta.*

*Neragavau geltono beržo lapų,
Galėtų būt saldi, kaip ir sula.
Palinkusių aviečių uogos kvepia,
Rausvos spalvos garuotų arbata.*

*Į ąžuolo lapus nėra ko žvelgti,
Jis beria kavai nuo šakų giles.
Padės įveikt jos nuobodulį, šaltį,
Trumpam pakeis brazilų pupeles.*

*Džiaugies pavasarį žibutėm, plukėm,
Vilioja vasara šimtais žiedų.
Viržių medumi liepa ir rugpjūtis,
Ruduo – lapų nukritusių kvapu.*

2015-10-19
Raudondvaris

KULTŪROS KRONIKA

Š.m. spalio 30 – lapkričio 2 d. Niujorke ir Vašingtone vyko Vilniaus universiteto choro „Pro musica“ (meno vadovė Rasa Gelgotienė) koncertai Vėlinių proga. Choras pasirodė Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje Bruklinė (Niujorkas) ir Šventosios Žemės pranciškonų vienuolyno bažnyčioje (Vašingtonas). Koncertuose skambėjo Karlo Jenkinso „Mišios už taiką“ (A Mass For Peace), daly s iš Gabrielio Faurė „Requiem“, taip pat lietuvių kompozitorių Juozo Naujalio, Algimanto Raudonikio, Leonido Abariaus ir Vytauto Kernagio kūriniai. Koncertą Vašingtone organizavo Lietuvos Respublikos ambasada JAV bendradarbiaudama su Šventojo Sosto nunciatūra Vašingtone.

Vilniaus universiteto choras „Pro musica“.

LRKM nuotr.

2015 m. spalio 30 d. Lvovo istorijos muziejuje, Ukrainoje atidaryta bendra Lietuvos ir Ukrainos muziejų parengta istorinė paroda „1863 metų sukilimas už laisvę: trys tautos, viena istorija, bendra atmintis“. Parodoje pristatomi Šiaulių „Aušros“ muziejaus 2013 metais sukilimo 150-osioms metinėms rengtos tarptautinės parodos „1863 m. sukilimas: veidai, vardai, istorijos“ mobilūs stendai su eksponatais skaitmeninėje spaudoje bei originalūs daiktai: vėliavos, ginklai, antspaudai, paveikslai ir kt. iš Lvovo istorijos muziejaus fondų. Atidarydamas parodą Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Marius Janukonis pažymėjo, kad sukilėlių šūkis „Už mūsų ir jūsų laisvę“ šiandien kaip niekada vėl aktualus mūsų tautoms ir valstybėms.

Š.m. spalio ir lapkričio mėnesiais Vašingtone vyksta didžiausias JAV festivalis vaikams, kuriame pristatomi vaikams ir jaunimui skirti kūriniai iš 28–ių Europos Sąjungos narių valstybių. Šiųmetiniame festivalyje Lietuvai atstovavo šokio teatras iš Klaipėdos „Padi padi fish“, kuris parodė spektaklį „Baltoji lopšinė“, skirtą vaikams nuo trejų ir aštuonerių metų amžiaus. Spektaklio sukūrė režisierė ir choreografė Agnija Sarulienė. Spektaklyje šoko Darius Berulis, Dovilė Binkauskaitė. Inga Kunecova ir Agnija Sarulienė. Už spektaklį „Baltoji lopšinė“ choreografė Agnija Šeiko ir dailininkas Artūras Šimonis nominuoti Aukšinių scenos kryžiui. Šokio teatro „Padi padi fish“ spektaklis „Baltoji lopšinė“ buvo rodomas „Ketcham“ pradinėje mokykloje, „Harmony Hall“, Prancūzijos ambasados kultūros centre „La Maison Française“ ir „Hillwood“ muziejuje. Lietuvos ambasadoje teatras surengė specialų pasirodymą Vašingtono lietuvių bendruomenei.

LRKM, LR URM

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

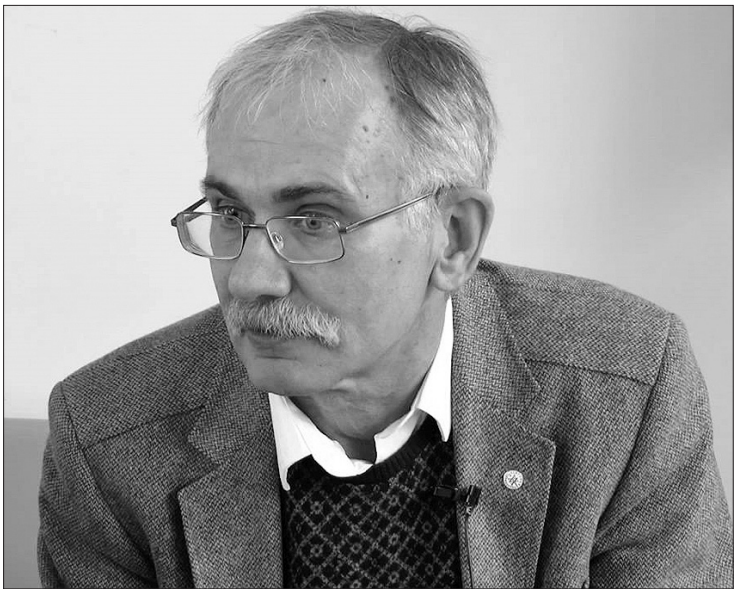
OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

LIETUVOS TEISMAS ĮPAREIGOJO SUTEIKTI SIGNATARUI PRAŠOMĄ INFORMACIJĄ

Vilniaus apygardos administracinis teismas, išnagrinėjęs Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Egidijaus Bičkausko skundą Generalinei prokuratūrai dėl atsisakymo suteikti informaciją apie Rusijos Federacijos teisinės pagalbos prašymą, nusprendė tenkinti pareiškėjo skundą.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Egidijus Bičkauskas prašė Generalinės prokuratūros leisti susipažinti su iš Rusijos Federacijos gautu teisinės pagalbos prašymu, susijusiu su Lietuvos piliečių šaukimu į sovietinę armiją 1990 m. Generalinė prokuratūra atsisakė tai padaryti, motyvuodama, kad gauta medžiaga yra konfidenciali, todėl pareiškėjui susipažinti negali būti pateikta. E. Bičkauskas šį Generalinės prokuratūros sprendimą apskundė Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai, kuri taip pat atmetė jo skundą. Tuomet pareiškėjas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydamas panaikinti Vyriausiosios administracinių ginčų komisijos 2014-12-08 sprendimą ir įpareigoti Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą supažindinti jį su Rusijos Federacijos generalinės prokuratūros pateiktu prašymu suteikti teisinę pagalbą ir atlikti procesinius veiksmus baudžiamojoje byloje, kurioje dėl savavališko pasišalinimo iš karinio dalinio Lietuvos Respublikos piliečio

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Egidijus Bičkauskas.
www.youtube.com

atžvilgiu buvo atnaujintas ikitėisminis tyrimas. Pasak pareiškėjo, Komisija, nagrinėdama jo skundą, netinkamai taikė teisės aktus, nes nesivadovavo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų statuso įstatymu, suteikiančiu jam teisę iš valstybės institucijos gauti su visuomeniniais-valstybiniais klausimais susijusią informaciją. E. Bičkausko teigimu, informacija, kurios jis prašė iš Generalinės prokuratūros, nėra valstybės, tarnybos paslaptis ar ikitėisminio tyrimo duomenys, todėl turėjo būti suteikta.

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, kurios pirmininkė ir pranešėja yra Egidija Puzinskaitė, išnaginėjusi administracinę bylą priėjo išvadą, kad Generalinė prokuratūra ir Vyriausioji administracinių ginčų komisija priėmė netei-

sėtus ir nepagrįstus sprendimus, todėl juos panaikino. Teismas įpareigojo supažindinti pareiškėją su Rusijos Federacijos generalinės prokuratūros pateiktu prašymu suteikti teisinę pagalbą ir atlikti procesinius veiksmus baudžiamojoje byloje, kurioje dėl savavališko pasišalinimo iš karinio dalinio Lietuvos Respublikos piliečio atžvilgiu buvo atnaujintas ikitėisminis tyrimas.

Šis Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas per 14 dienų nuo paskelbimo apeliacine tvarka gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, paduodant apeliacinį skundą tiesiogiai Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui arba per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

www.vaateismas.lt

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ TURI PAREIKALAUTI, KAD EŽTT PATAISYTŲ SPRENDIMĄ DĖL GENOCIDO

Lietuva privalo Europos Žmogaus Teisių Teismui (EŽTT) pateikti papildomų dokumentų apie sovietų saugumo struktūrų veiklą ir pareikalausti pataisyti šio teismo sprendimą dėl genocido bylos, lapkričio 7 d. nutarė opozicijoje esantys konservatoriai.

„Siūlome, kad Lietuva tuoj pat kategoriškai pareikalautų pataisyti priimtą EŽTT nutarimą ir nedelsiant įteiktų EŽTT reikalingus dokumentus“, – teigiama Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų tarybos Kaune priimtoje rezoliucijoje.

Anot jos, Strasbūro teismas, priimdamas sprendimą byloje Vasiliauskas prieš Lietuvą, neatsižvelgė, kad „sovietinės okupacinės institucijos Lietuvos teritorijoje veikė visiškai neteisėtai“, „sovietinio saugumo institucijos Lietuvoje buvo vieningo centralizuoto okupacinio institucinio mechanizmo dalis“, o „V. Vasiliauskas buvo SSRS karinių struktūrų (MGB) karininkas, tad pagal Lietuvos Respublikos 1998 m. įstatymą – nusikalstamos organizacijos narys, dalyvavęs SSRS okupuotos Lietuvos pasipriešinimo kare prieš pusę, dar ir susitepęs krauju“.

Rezoliucijoje teigiama, kad esamas EŽTT sprendimo tekstas mėgina atgaline data netiesiogiai įteisinti Sovietų sąjungos įvykdytą Lietuvos okupaciją ir aneksiją.

„EŽTT neteisingai nurodė, kad Lietuvos Respublikos Baudžiamasis kodeksas V. Vasiliausko nusikaltimo atžvilgiu buvo taikomas atgaline data, nors to asmens veiksmai 1953 metais buvo nusikaltimais pagal nepriklausomos 1918–1940 m. Lietuvos valstybės įstatymus, kurie nebuvo atšaukti jokių suverenios Lietuvos aktu, tik netaikomi“, – rašoma TS-LKD dokumente.

Jame primenama ir 1949 metų vasario 16 dieną priimta Lietuvos laisvės kovos Sąjūdžio tarybos deklaracija, kuri skelbė, kad Lietuva yra demokratinė respublika, o „asmenys, bolševikinės arba vokiškosios okupacijos metu išdavę Tėvynę bendradarbiavimu su priešu, savo veiksmais ar įtaka pakenkė tautos išsilaisvinimo kovai, susitepę išdavystėmis ar krauju, yra atsakingi prieš Lietuvos Teismą“.

Europos Žmogaus Teisių Teismo Didžioji kolegija spalio pabaigoje paskelbė, kad buvęs sovietų saugumo karininkas Vytautas Vasiliauskas Lietuvoje nuteistas remiantis „teisinėmis nuostatomis, kurios negaliojo 1953 metais“ nei vidaus, nei tarptautinėje teisėje, pažeidžiant Europos žmogaus teisių konvenciją.

Lietuvos teismai V. Vasiliauską buvo pripažinę kaltu dėl genocido, bet dėl ligų ir senyvo amžiaus nuo bausmės atleidę.

LRT

Aleksandras Guobys

NEGI TAI SAPNAS?

Novelė

(Tešinys. Pradžia „Dirvos“ rugsėjo 15 d. laidoje)

IV dalis

– Atrodydavo dar tada, bažnyčioje, su tais stebuklingais balsais nusileisdavo baltas angelas ir palaimindavo mūsų darbus ir meilę šeimai bei tėvynei. Grįždavome į namus dainuodami džiaugsmo dainas... Ir Sibire, būdamas ligoniu, aš dažnai regėdavau tuos angelus. Jie mane globodavo, ramindavo ir guosdavo taip pat, kaip tuomet

bažnyčioje. Jų buvimas prie mano patalo, kaip ir jūsų meilė, palaikė mane, kėlė dvasią, neleido palūžti. Mane nuolat ir nuolat šaukdavo Lietuva.

Tėvas žiūrėjo į mane su nepaprasta meile. Atrodė, išties ranką ir aš vėl kaip kadaise atsidursiu šiltame jo glėby. Bet... Man pasirodė, kad jo akyse sužvilgo ašara.

- Aš su tais garsais, su tomis giesmėmis ir ta svajone atsisveikinau... Ir su tėvyne, ir su gyvenimu...- nutrūko jo mintis. Kiek patylėjęs, tęsė:

- Šitame laiške, kurį dabar laikai savo rankose ir nori jo turinį paskelbti visuomenei, aš neparašiau svarbiausio: neįvardijau mūsų valstybę išdavusių žmonių, jų kraugeriškos partijos – motinos, kuri, atkūrus 1990 m. Nepriklausomybę, spėjo priperėti daugybę partijų, pati pasislėpdama už jų tamsių šešėlių. Tu, sūnau, man čia įvardijai išvežtųjų, ištremtųjų, išžudytų, nuteistųjų tūkstančius, paženklintus Arkikatedros koplyčioje, bet tu net neužsiminei, kas gi tas klaikias piktadarybes įvykdė! Tai apie kokią nepriklausomybę kalbate – per radiją, televiziją, laikraščiuose, žurnaluose, knygose? Ir kokią nepriklausomybę sukūrėte, jei valstybės valdyme tebesėdi tie patys, kurie kūrė tą iškentėtą sovietinę respubliką, kurie vežė, trėmė, žudė, niekino...
- Tai ką gi man daryti? – pagaliau garsiai ištariau. – Ką gi dabartinė karta turi daryti?
- Visas piktadarybes partija-motina dailiai surašė į storas knygas, tikėdama, tokia tėvynė bus kuriama šviesos tūkstantmečiais. Šitos knygos tebėra saugomos tos motinos archyve, persikrįkštijusiame į Visuomenės organizacijų saugyklas. Tenai sklindinos lenty-nos raštų, ataskaitų, nutarimų, skundų, kuriuos rašė pokario komisarai, gorkomų ir raikomų sekretoriai, Glavlito viršininkai, ministrai, direktoriai, profesoriai, akademikai, redaktoriai, rašytojai, mokytojai...Visi jie atsiskaitė Centro komitetui už purviniausius savo darbus, naikinant nepriklausomą Lietuvą, jos kūną ir dvasią. Štai dabar tu ir girdi šitų gyvažmonių cypimą, jų draskymąsi...Pasiklausyk!
Kambarys staiga prisipildė

kažkokių plūduriuojančių margų šešėlių. Visuose kampuose kažkas rėkė, gąsdino, burnojo, žiaugčiojo, padrikai kartojo: sunaikinom, užverbavom, ištrėmėm, pašalinom, nužudėm, išprievartavom, pasodinom, konfiskavom, sukapojom, užkasėm, sudeginom...liaudies priešus ir visą jų kultūrą...
- Kurlink lenki? Tai ką gi daryti?
- Tu pasakyk dabartiniam istorikui, filosofui, mokytojui, menotyrininkui, kad apie Nepriklausomybę reikia pradėti kalbėti tik plačiai atvėrus visuomenei minėto archyvo duris.
- O jeigu tos durys po devyniais užraktais?
- Tai negi taip ir toliau, surietę nugaras, tik svajosite apie gražius buvusius ir ateinančius metus ir amžius? Ir be aktyvių žygių? Prieš partijos-motinos vaikų plėšikavimą, žmonių pastovų niekinimą? Įsidėmėk visiems laikams: daugelis dabartinių naujųjų valdžios darinių, išaugusių okupacijos metais, neturi jokių dvasinių vertybių, aukojimosi, pasišventimo tėvynei ir jos žmogui. Kolektyvinis valdymas atėmė

dvasinę autonomiją ir dvasinę laisvę. Tie naujieji dariniai remiasi ne mąstymu, o balsavimu. Iš čia, negi nematai, koks susiformavo valdančiųjų, o drauge su jais ir visuomenės vidinis skurdas, be dorovinio pagrindo, objektyviai vertinančio žmonių gyvenimą, įvykių ir reiškinius? Ar surandi ryškius lyderius visokiausių koalicijų deriniuose? Juk ten pasišventėliai dažnai apšaukiami vos ne išdavikais, niekinama doriausia iniciatyva...
Tėvas atsistojo, priėjo prie lango ir ilgai žiūrėjo į atsivėrusias grožybes. Po kurio laiko pasisuko į mane:
- Išmokot verkšlenti okupacijos metais... Šitas tvaikas iki šiol tebelaiko apglėbęs daugybę žmonių. O juk turite laisvę! Gal vis dar nesuprantate arba niekas nepaaiškina, ką reiškia šitas žodis? Aš tau, sūnau, tiek pakėlusiam negandų, dorai paaiškinsiu: Laisvė – tai tavo kilnūs darbai, tavo maldos, tavo džiaugsmas ir tavo meilė. Naujiems reikšmingiems sumanymams, gimtajai kalbai, papročiams, istorijai ir dorovės postulatams. **(Bus daugiau)**

BALTARUSIJAI ATSIŠAKIUS BENDRADARBIAUTI, LIETUVOS TEISMAS NEGALI NAGRINĖTI GENOCIDO BYLOS

A. Ramanauskas-Vanagas

Baltarusijos teisėsaugai atsisakant bendradarbiauti, Kauno apygardos teismas ne-

gali pradėti nagrinėti bylos, kurioje buvęs KGB darbuotojas Stasys Šimkus kaltinamas

genocidu. Prokurorų duomenimis, 1956 m. jis dalyvavęs suimant vieną iš partizanų vadų – Adolfą Ramanauską-Vanagą ir jo žmoną.

Genocido byla Kauno apygardos teismui perduota beveik prieš metus, tačiau ir šiandien jos nepavyko atversiti – nėra jokių žinių apie kaltinamąjį. Prokurorų žiniomis, dabar devyniasdešimtmetis Stasys Šimkus pirmaisiais nepriklausomybės metais išvyko į Baltarusiją.

Prokuroras siūlė bylos imtis S. Šimkui nedalyvaujant – anksčiau šaukimą yra pavykę įteikti buvusiai S. Šimkaus žmonai Baltarusijoje. Tačiau teismas nusprendė, kad nagrinėti bylą be kaltinamojo galima tik tokiu atveju, jei žinoma, kad jis gyvas ir veiksnius. O tokių žinių nėra.

„Išsiųsime dar kartą teisinės pagalbos prašymą, tačiau Baltarusijos Respublikos institucijos iki šiol bendradarbiauti atsisakė, tai didelės sėkmės tikėtis vargu ar galima. Ikiteisminio tyrimo metu buvo daugybę kartų kreiptasi, išlaikytos visos procedūros dėl dokumentų įteikimo, dėl visų ikiteisminio tyrimo veiksmų užbaigimo stadijoje,

ir teismas kreipėsi teisminio nagrinėjimo metu”, – sako prokuroras Tomas Stelionis.

S. Šimkaus advokatė sako žiniasklaidai nekommentuosianti, nes neturinti ginamojo sutikimo. S. Šimkus kaltinamas, kad, būdamas KGB operatyviniu įgaliotiniu, 1956 metais dalyvavo sulaikant partizanų vadą A. Ramanauską-Vanagą ir jo žmoną. Po žiaurų kanikinimų A. Ramanauskas-Vanagas buvo sušaudytas. Nukentėjusiąją pripažinta A. Ramanausko-Vanago dukra viliasi, kad byla bus išnagrinėta.

„Byloje yra pakankamai medžiagos, matosi nusikaltimo eiga ir tai, kad jis dalyvavo konkrečiai pačioje suėmimo operacijoje. Jo žmona Baltarusijoje vieną kartą yra pasirašiusi tą šaukimą. Jeigu būtų kažkokio pagrindo, kad jo nėra, tai turbūt jie būtų išnaudoję iš karto, kad bylą nutrauktų”, – mano A. Vanago dukra Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė.

Kauno apygardos teismas partizanų vado ir jo žmonos sulaikymo operacijoje dalyvavusį KGB

„DIRVAI” AUKOJO:

G.Macys, Cleveland, OH.....	100
A.Sutkus, Beverly Shores, IN.....	100
J. Kartanas, Omaha, NE.....	10
J.Vyšnionis, Willowick, OH.....	10
D.Penkauskas, Highland H., OH.....	6
V.Banevičius, Westborough, MA.....	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

darbuotoją Ilją Vorobjovą jau yra nuteisęs dvejų metų laisvės apribojimo bausme, byla dabar apeliaciniame teisme. Buvusios žvalgės Jadvygos Kuprėnienės byla vis dar nagrinėjama. Buvęs sovietų saugumo pareigūnas Stanislovas Drėlingas, taip pat kaltintas dalyvavęs sulaikant A. Ramanauską-Vanagą, nuteistas penkeriems metams nelaisvės.

LRT

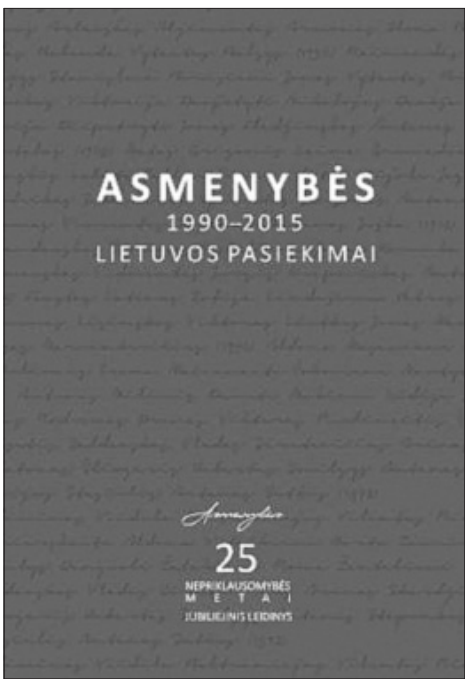
JAV LB Kviečia įsigyti knygą „ASMENYBĖS. 1990-2015 M. LIETUVOS PASIEKIMAI”

JAV LB krašto valdyba pristato VŠĮ „Leidybos idėjų centras” išleistą atkurtos Lietuvos Nepriklausomybės 25-erių metų jubiliejui skirtą dviejų dalių leidinį „Asmenybės. 1990 – 2015 m. Lietuvos pasiekimai”. Ši įdomiai parašyta knyga apžvelgia svarbiausius šio laikotarpio įvykius Lietuvoje, valstybės veiklos raidą, taip pat pristato asmenybes, reikšmingai prisidėjusias prie svarbiausių darbų ir pasiekimų įvairiose srityse. Kaune 2015 m. gegužę vykusiame tarptautiniame XXI renginyje „Laikas gyvena knygoje” šis leidinys buvo pripažintas turiningiausia istorine-biografinė knyga.

Knygą sudaro dvi gausiai iliustruotos dalys. Pirmojoje atspindima Lietuvos kaip nepriklausomos valstybės raida, pažanga ir pasiekimai. Ją rengiant dalyvavo specialistai (mokslininkai, ekspertai, politikai, įvairiu laiku buvę ministrų kabineto nariais, žurnalistai). Šioje dalyje pristatomos ir 1990 – 2015 m. laikotarpio valstybės raidai svarbios įmonės, valstybės ins-

titucijos ir įstaigos. Antroji dalis skirta įdomiam ir spalvingam iškilių šiandieninės Lietuvos asmenybių, įtakojusių nepriklausomos valstybės raidą bei garsinusių Lietuvos vardą pasaulyje, pristatymui.

Užsiprenumeruokite šį atkurtos nepriklausomos Lietuvos naujausią istoriją perteikiantį leidinį su biografinėmis apybraižomis! Knyga bus vertinga tiems, kuriems rūpi Lietuva, jos politinis, kultūrinis, mokslinis gyvenimas. Šis leidinys turėtų būti kiekvienos lietuvių šeimos, kur ji begyventų, bibliotekoje. Istoriniai faktai ir aplinkybės, reikšmingi darbai ar net žmonės laikui bėgant pasimiršta, o jaunoji karta turi žinoti apie savo iškilus tautiečius ir atkurtos nepriklausomos valstybės kelią. Istorinės atminties išsaugojimas – tautos išlikimo pagrindas.

JAV Lietuvių bendruomenė bendradarbiauja su „Leidybos idėjų centru” platindama šią vertingą knygą. Dviejų tomų leidinio kaina su pristatymo išlaidomis – \$100. Knygą užsisakyti galima per apylinkių pirmininkus, išrašant Lithuanian – American Community, Inc adresuotą čekį. Daugiau informacijos suteiks Jūsų apylinkės ar vietovės pirmininkas.

„Dirvos” inf.

LIETUVOS SEIME – VILTIS DĖL DVIGUBOS PILIETYBĖS

Lietuvos Seimas po svarstymo pritarė Pilietybės įstatymo pataisoms, kuriomis numatoma patikslinti sąlygas, kai Lietuvos Respublikos pilietis gali būti kartu ir kitos valstybės pilietis.

Už teisės akto pakeitimus balsavo 71 Seimo narys, prieš balsavusių nebuvo, susilaikė 1 parlamentarai. Tam, kad naujos nuostatos būtų priimtose, Seimas turės balsuoti dar kartą, skelbiama pranešime spaudai.

Svarstomomis pataisomis siūloma atsisakyti reikalavimo asmenims, įgijusiems Lietuvos Respublikos pilietybę ir kitos valstybės pilietybę gimimu, sulaukus 21 metų pasirinkti vieną pilietybę.

Šiuo metu galiojančiame įstatyme įtvirtinta, kad, jeigu asmuo gimimu įgyja ir kitos šalies pilietybę, tai, sukakus 21 metams, jis turi pasirinkti, kokios valstybės piliečiu norės būti.

Konstitucijoje įtvirtinta, kad Lietuvos Respublikos pilietybę įgyjama gimstant ir kitais įstatymo nustatytais pagrindais, o išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis. Galiojančiame Pilietybės įstatyme įtvirtinti devyni atvejai, kai Lietuvos Respublikos pilietis gali būti kartu ir kitos valstybės pilietis.

LRT

ĮTEIKTI PARAŠAI DĖL ASMENVARDŽIŲ RAŠYBOS

Visuomenininkai teigia surinkę reikalingus parašus, kad būtų teikiamas įstatymo projektas dėl nelietuvių kilmės asmenvardžių rašymo dokumentuose. Parašai lapkričio 4 d. įteikti Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK).

Grupė piliečių, pasivadinę „Talka: Už Lietuvos valstybinę kalbą” Seimui siūlo įstatymų pataisas, pagal kurias pavardės nelietuviškais rašmenimis būtų leidžiamos tik papildomame paso puslapyje.

Kad Lietuvos Seimas šį projektą svarstyty reikia, jog už tai pasirašytų 50 tūkstančių piliečių. Teigiama, kad surinkta beveik 70 tūkstančių. Kiek jų bus atmesta ir ar jų užteks, VRK turi nuspręsti per 15 dienų.

LRT

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

IEŠKAU KAMBARIO - SU MAITINIMU,
PAS LIETUVIUS.

Prašau skambinti Henrikui tel. 1-440-461-0990

JONAS KAZLAUSKAS IR TOLIAU TRENIRUOS LIETUVOS VYRŲ KREPŠINIO RINKTINĘ

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė neliks našlaite, o šalies krepšinio federacijai (LKF) neteks ieškoti naujo stratego nacionalinei komandai. Lrytas.lt žiniomis, iš atostogų Graikijoje sugrįžtantis vyrų rinktinės treneris Jonas Kazlauskas šią savaitę pradės dėti darbą su ekipa kontūrus.

Spėlionės dėl J. Kazlausko ateities rinktinėje buvo iškilusios po jo komentarų pasibaigus šių metų Europos čempionatui, kai strategas nepanoro aiškiai atsakyti į klausimą, ar jis liks prie komandos vairo.

Netrukus LKF vadovybė turėtų susėsti su J. Kazlausku ir išklausti jo norus dėl komandos pasirengimo Rio de Žaneiro olimpiadai – su kokiomis ekipomis strategas norėtų sužaisti draugiškus mačus, kur ir kiek laiko vyks rinktinės treniručių stovyklos, prieš kiek laiko iki olimpinio krepšinio turnyro pradžios į Rio de Žaneirą turės atvykti krepšininkai.

Tad baigėsi pusantro mėnesio tvyrojusi nežinia dėl J. Kazlausko sprendimo, ar jis toliau bus prie ekipos vairo. 2013 metais prie komandos

vairo stojęs garsus krepšinio specialistas po tais pačiais metais vykusio „EuroBasket“ turnyro buvo sumanęs trauktis iš posto, tačiau po pokalbių su LKF vadovybe liko savo pareigose. Tuomet apie savo atsistatydinimą buvo pareiškęs ir federacijos prezidentas Arvydas Sabonis.

„Neprovočiuokite“, – po sidabrinių Europos krepšinio čempionato rungtynių, atsakydamas į klausimą, ar kitamet olimpiadoje jis ves rinktinę į kovą dėl apdovanojimų, atsakė 60-metis J. Kazlauskas.

Dviprasmišką situaciją pagilino ir LRT televizijai duotas interviu, kuriame krepšinio specialistas prakalbo apie tai, kad jis turi gerai pagaltuoti ir apsispręsti, ar sugebės toliau vadovauti nacionalinei komandai.

„Aš nenoriu kalbėti apie ateitį. Visi varžybų etapai labai brangiai kainuoja. Tai yra begalinė atsakomybė, begalinė įtampa, bemiegės naktys ir labai sunkus darbas. Darbas, kuris kainuoja sveikatą, nervus. Turi visada pats pajauti ir suprasti, ar tu dar gali, ar sugebėsi“, – prieš mėnesį sakė J. Kazlauskas.

Europos vicečempionu an-

Jonas Kazlauskas.

www.basketnews.lt/

trąkart per du „EuroBasket“ turnyrus tapęs ir su ekipa bilietį į Rio de Žaneiro olimpiadą laimėjęs 60 metų J. Kazlauskas rugsėjį paprašė palaukti jo sprendimo dėl rinktinės vedlio kėdės likimo ir išvyko pailsėti į Graikiją.

Net su J. Kazlausku gerai sutariantis Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Arvydas Sabonis spalį negalėjo pasakyti, koks bus stratego sprendimas.

„Nemanau, kad čia yra problemų, – kalbėjo A. Sabonis. – Federacija su treneriu sutarusi

ketverių metų ciklui. Jei tiek nuvargta... Nežinau, galima išvedžioti, aiškinti, ką nori. Manau, sunkiausias darbas atliktas. LKF jau planuoja pasirengimą olimpinėms žaidynėms. Rinktinė turi galimybę sužaisti draugiškas rungtynes su NBA žvaigždžių ekipa, derasi su Ispanija ir mezga tvirtus ryšius su Prancūzija, bet neketina priimti svarbių sprendimų be J. Kazlausko žodžio.”

Tuo metu Lietuvos krepšinio federacijos generalinis sekretorius Mindaugas Špokas

praėjusį mėnesį davė suprasti, kad J. Kazlauskas po atostogų vėl kibs į darbą.

„Sutarėme apie krepšinį nekalbėti, kol baigsis jo atostogos, – sakė M. Špokas. – Nėra jokio nerimo, nes neįvyko nieko tokio, dėl ko turėtų kažkas trauktis. Kai grįš treneris, susidėliosime planus. Aš pats mačiau, kiek energijos visiems kainavo patekimas į olimpiadą. Suprantu išsekimą ir tai, kad žmogus nori atsiriboti nuo krepšinio, nori ramybės, poilsio, o tada šviežia galva dėti planus.”

lrytas.lt

IMTYNIŲ TURNYRE LIETUVIAI IŠKOVOJO TRIS AUKSO MEDALIUS

Vilniuje, Lietuvoje vykusiame tarptautiniame pasaulio čempiono Rimanto Bagdono vardo graikų-romėnų imtynių turnyre Lietuvos atstovai iškovojo tris aukso medalius.

Du aukščiausios prabos apdovanojimus pelnė lenkai, po vieną – Ukrainos, Baltarusijos ir Estijos imtynininkai.

Turnyro nugalėtojais tapo

Kristupas Šleiva (svorio kategorija iki 66 kg, 10 dalyvių), Airidas Danusevičius (85 kg, 7 dalyviai) ir Vilius Laurinaitis (98 kg, 6 dalyviai).

K. Šleiva įveikė tris varžovus iš Baltarusijos, Estijos ir Latvijos. A. Danusevičius taip pat iškovojo tris pergales, o finale įveikė savo

tautietį Julijų Matuzevičių. Pasaulio jaunimo čempionas V. Laurinaitis pranoko varžovus iš Baltarusijos, Ukrainos ir Lenkijos.

Darius Venckaitis (59 kg, 6 dalyviai) užėmė antrąją vietą, o Mantas Knystautas (130 kg, 6 dalyviai) pelnė bronzą.

Turnyre dalyvavo 56 imtynininkai iš Lenkijos, Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Ukrainos ir Lietuvos. ELTA

APLENKĖ ŽYDRŪNĄ ILGAUSKĄ

NBA superžvaigždė LeBronas Jamesas ne tik tapo jauniausiu 25 tūkst. taškų NBA pelniusiu žaidėju, bet taip pat pralenkė ilgametį komandos draugą. „Cleveland Cavaliers“ pagrindinis žaidėjas aplenkė Žydrūną Ilgauską gynyboje atkovotų kamuolių kategorijoje. 40-ies 221 cm ūgio vidurio

puolėjas Klivlende rungtyniavo 14 metų ir iš viso gynyboje atkovoję 3 tūkst. 568 kamuolius.

Aplenkęs Ž. Ilgauską L. Jamesas savo sąskaitoje turėjo vienu kamuoliu daugiau.

Aukščiausiai sąrašė – Bradas Daugherty, kurio sąskaitoje 4 tūkst. 20 gynyboje atkovotų kamuolių.

LIETUVOS VYRŲ FUTBOLO RINKTINĖ PASIEKĖ DAR NEREGĖTAS ŽEMUMAS

Lapkričio 5 d. vienuoliktą kartą šiemet paskelbtame Tarptautinės futbolo federacijų asociacijos (FIFA) pasaulio rinktinių reitinge 279 įskaitinius taškus turinti Lietuvos nacionalinė rinktinė prarado dar septynias pozicijas ir iš 116 vietos nukrito į 123.

Per mėnesį Lietuvos vienuolikė prarado net 19 įskaitinių taškų. Tai žemiausia vieta šiame reitinge šalies futbolo istorijoje. Anksčiau blogiausias rezultatas buvo 119 pozicija – 2012 metų lapkritį.

Lietuvos komandą klasifikacijoje lenkia keturios būsimosios varžovės 2018 metų pasaulio futbolo čempionato atrankos turnyro F grupėje. Tai į devintą vietą iš dešimtos pakilusi Anglija (1179 tšk.), į 27 poziciją iš 18 nukritusi Slovakija (857 tšk.), į 44 vietą iš 40 smuktelėjusi Škotijos (649 tšk.) ekipa bei į 18 pozicijų praradusi ir 64 vietoje atsidūrusi Slovėnija (547 tšk.).

Lietuviai lenkia tik į 158 poziciją iš 157 smuktelėjusią Maltos (164 tšk.) komandą.

Ž. Ilgauskas „Cavaliers“ istorijoje vis dar pirmauja daugiausia sužaistų rungtynių (771), puolime atkovotų kamuolių (2336), iš viso atkovotų kamuolių (5904), blokuotų metimų (1269), ir asmeninių pražangų (2591) kategorijose. Beje, pelnytų taškų kategorijoje Ž. Ilgauską (10 616) lenkia tik L. Jamesas (17 082). 15min.lt

Lietuvos rinktinę reitinge lenkia ir abi Baltijos kaimynės – į 90 vietą iš 87 nukritusi Estijos (370 tšk.) vienuolikė bei į 99 poziciją iš 103 pakilusi Latvija (342 tšk.).

Naujaja FIFA reitingo lydere pirmą kartą tapo Belgijos (1440 tšk.) komanda, lenkianti antrą vietą išsaugojusią pasaulio čempionę Vokietijos (1388 tšk.) rinktinę bei lyderės poziciją praradusius ir į trečiąją poziciją smuktelėjusius planetos vicečempionus Argentinos (1383 taškai) futbolininkus. LRT

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite
Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai
936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Tiespa Members!

 Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvianccu.com

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianccu.com
www.facebook.com/latvianccu

